

Ajuntament
de **Gurb**

Pla Local de Salut de Gurb

2025 - 2030

Amb la col·laboració de

Diputació
Barcelona

Responsables polítics

Josep Casassas Jordà. Alcalde. Ajuntament de Gurb

Margarita Oriol i Rusalleda. Regidora de Salut, Qualitat de vida i Benestar. Ajuntament de Gurb.

Grup motor

Antoni Anglada Arisa (Metge. Membre de la comunitat); **Montserrat Batlle Margarit** (CatSalut); **Joan Cartanyà Bonvehí** (Metge. EAP Vic Nord. CL Gurb); **Josep Casassas Jordà** (Alcalde. Ajuntament de Gurb); **M. Dolors Coll Areñas** (Agència de Salut Pública de Catalunya); **Esther de los Santos** (Agència de Salut Pública de Catalunya); **Silvia Madrid Alejos** (Direcció. Consorci Osona Serveis Socials); **Núria Nadal Bombila** (Jutgessa de Pau. Gurb); **Margarita Oriol i Rusalleda** (Regidora de Salut, Qualitat de vida i Benestar. Ajuntament de Gurb); **Marta Palou Aligué** (Directora. EAP Vic Nord); **Pauloba Puente Amor** (Agència de Salut Pública de Catalunya).

Aquest document ha estat redactat per l'equip de Amb Salut

Francesc Roma Casanovas

Josep Lluís de Peray Baiges

Ramon Planell Gabernet

Marta Vilanova Vilà

Edició Marta Salgado Rojo. Amb Salut

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ	5
2. MARC CONCEPTUAL I MARC NORMATIU	7
2.1. LA SALUT I LA SALUT PÚBLICA	7
2.2. ELS DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT	8
2.3. SALUT A TOTES LES POLÍTIQUES (STP)	9
2.4. OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)	10
2.5. MARC NORMATIU I DE PLANIFICACIÓ SANITÀRIA A CATALUNYA	11
3. SITUACIÓ DEMOGRÀFICA I SOCIAL	13
4. PROTECCIÓ DE LA SALUT	23
4.1. DADES DE MEDI AMBIENT I ENTORN	23
4.2. POLICIA SANITÀRIA MORTUÒRIA	38
5. DADES DE SALUT	40
5.1. DADES DE SALUT PER L'ABS VIC NORD	40
5.2. DADES DE SALUT DE GURB	49
5.3. DADES DE SALUT DELS ESTUDIANTS DE L'INSTITUT DE GURB	51
5.4. MUNICIPI CARDIOPROTEGIT	53
6. ANÀLISI QUALITATIVA	55
7. ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL I PARTICIPACIÓ CIUTADANA	60
7.1. ÒRGANS DE GOVERN I REGIDORIES	60
7.2. ENTITATS I ASSOCIACIONS	61
8. CONCLUSIONS	63
9. PLA D'ACCIÓ	66
9.1. PRINCIPIS RECTORS INTERSECTORIALS	66
EIX DE TREBALL: BON GOVERN	71
EIX DE TREBALL: ENTORN URBÀ I MEDI AMBIENT	74
EIX DE TREBALL: BENESTAR EMOCIONAL I SALUT MENTAL	77
EIX DE TREBALL: HÀBITS DE SALUT	79
EIX DE TREBALL: SEGURETAT	81

01

INTRODUCCIÓ

1. INTRODUCCIÓ

El *Pla Local de Salut de Gurb 2025–2030* neix amb la voluntat de dotar el municipi d'un full de ruta compartit per impulsar la promoció de la salut, prevenir malalties i reduir desigualtats, integrant la salut com una responsabilitat col·lectiva i transversal.

Aquest document recull una anàlisi de la situació demogràfica i social, de l'entorn i els factors mediambientals, així com dades de salut disponibles per al municipi i el seu entorn assistencial. Igualment, incorpora una mirada qualitativa basada en el coneixement dels agents locals, que permet identificar necessitats i oportunitats des del territori i des de la vivència de la comunitat.

Ahora el document defineix el Pla d'acció per a les línies estratègiques identificades i desenvolupa els respectius objectius estratègics, operatius, accions i activitats seguint la Guia metodològica per a l'elaboració de Plans locals de salut de la Diputació de Barcelona.

El pla s'emmarca en una visió de la salut pública, que entén la salut com un estat de benestar físic, mental i social, i que reconeix el pes dels determinants socials i de l'entorn en les condicions de vida. Des d'aquesta perspectiva, el municipi reforça el compromís amb el principi de "Salut en totes les polítiques", promovent la coordinació entre àrees municipals, serveis i entitats per generar entorns més saludables i equitatius.

Així, el *Pla Local de Salut de Gurb 2025–2030* vol esdevenir una eina útil per orientar les accions municipals i comunitàries, afavorir la participació ciutadana i reforçar el treball conjunt entre administració local, sistema sanitari, serveis socials i teixit associatiu. En definitiva, un instrument estratègic per continuar avançant cap a un Gurb més saludable, cohesionat i amb més oportunitats de benestar per a tota la població.

02

MARC CONCEPTUAL I MARC NORMATIU

2. MARC CONCEPTUAL I MARC NORMATIU

2.1. LA SALUT I LA SALUT PÚBLICA

La definició de **salut**, lluny de ser universal i estàtica, ha anat evolucionant al llarg del temps. L'any 1946, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va proposar el concepte de salut actualment més acceptat: “La salut és un estat complet de benestar físic, mental i social i no només l'absència d'afeccions o malalties”.¹ Així la salut deixava d'entendre's com un estat d'absència de malaltia per passar a incloure el benestar a diferents nivells, físic, mental i social.

Amb el temps, aquesta nova definició va permetre que l'ONU es proposés els anomenats Objectius del Mil·lenni (2000),² convertits després en Objectius de Desenvolupament Sostenible (2015) en què la salut deixa d'estar només en mans del sistema sanitari per estendre's a múltiples camps i sorgeixen les idees de la Salut en Totes les Polítiques (OMS, 2013).

Sembla evident que entendre la salut com un estat de benestar mental i social posa molt a prop del centre de la política sanitària l'anomenada salut pública.

La **salut pública**, seguint la definició de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT)³, fa referència a aquell conjunt d'activitats organitzades pels poders públics i pel conjunt de la societat dirigides a la protecció i promoció de la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, així com a la prevenció de malalties de la població.⁴

¹ Conferència Sanitària Internacional de l'OMS, 1946.

² Els objectius del mil·lenni inclouen erradicar la pobresa extrema i la fam, assolir l'educació primària universal, promoure la igualtat de gènere, reduir la mortalitat infantil, millorar la salut materna, combatre la sida, la malària i altres malalties, incentivar el desenvolupament sostenible i desenvolupar una aliança global per al desenvolupament.

³ Agència de Salut Pública de Catalunya. Definició de salut pública. Disponible a: <https://www.parlament.cat/document/cataleg/47989.pdf>

⁴ Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública.

2.2. ELS DETERMINANTS SOCIALS DE LA SALUT

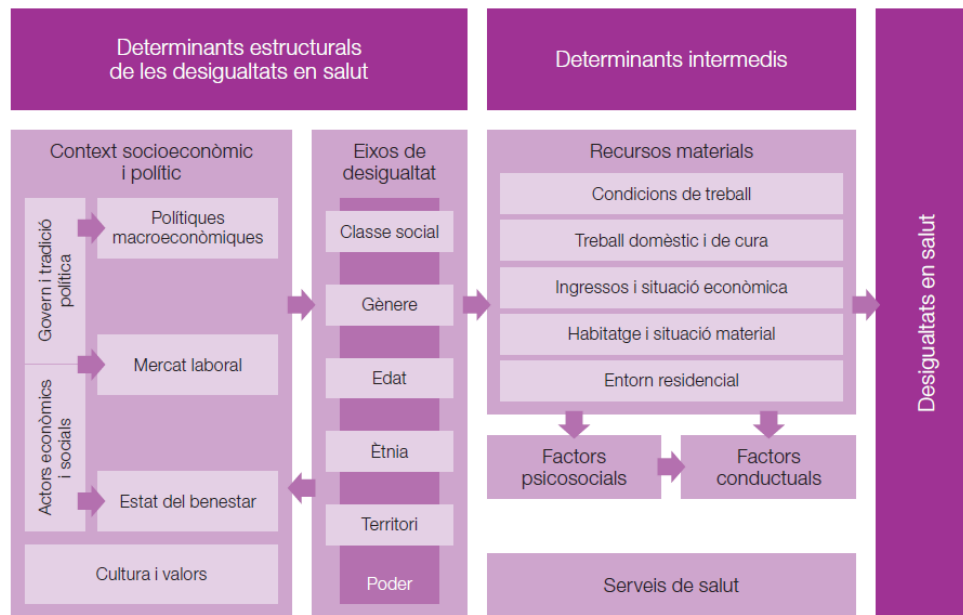
La salut entesa com s'ha exposat més amunt està condicionada per les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, viuen i envelleixen, que són conegudes amb el nom de “determinants socials de la salut” i inclouen factors econòmics, mediambientals, culturals, socials i polítics vinculats a polítiques que no necessàriament s'han de considerar estrictament sanitàries. Així Dahlgren i Whitehead varen proposar el Model de Determinants Socials de la Salut l'any 1991.⁵

Els determinants socials de la salut posen de manifest que la intervenció en salut s'ha de dur a terme en múltiples camps i que cal que es tinguin en compte tots els estrats dels determinants socials de la salut si es vol fer una intervenció integral en salut i han estat emprats per redactar els seus projectes de plans de salut.⁶

En els últims anys han aparegut nous models que posen el focus sobre les *desigualtats en salut* que generen els diferents determinants socials de la salut. Aquests models fan èmfasi en què cal intervenir sobre tots els determinants de la salut i dotar de recursos segons les necessitats per tal de garantir l'equitat en salut.

⁵ Dahlgren G, Whitehead M (1991). "The main determinants of health" model, version accessible in: Dahlgren G, and Whitehead M. (2007) European strategies for tackling social inequities in health: Levelling up Part 2. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe
http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf

⁶ Forés Arlandis, J. i altres: *Conjunt bàsic d'indicadors per incorporar la perspectiva de salut als plans locals de salut i plans d'ordenació urbanística municipal*. Barcelona: Diputació, 2021.

Il·lustració 1 - Determinants socials de les desigualtats en salut

Font: Borrell i Malmusi, 2010

Com es veu, els eixos de desigualtat en matèria de salut són la classe social, el gènere, l'edat, l'ètnia, el territori i, en certa mesura, el poder.

2.3. SALUT A TOTES LES POLÍTIQUES (STP)

Per incloure aquesta perspectiva de salut i de determinants de la salut en la planificació i execució de les polítiques públiques, l'Organització Mundial de la Salut (2013) va proposar l'enfocament de la Salut a Totes les Polítiques (STP).⁷ Aquest enfocament té l'objectiu d'intervenir en l'estat de salut de la població des de les polítiques de sectors no únicament sanitaris. La incorporació de la salut a totes les polítiques consisteix a adoptar un enfocament intersectorial de les polítiques públiques en què es tinguin en compte les repercussions sobre la salut.⁸

En el nostre cas, es tracta de treballar conjuntament des de les diferents àrees de l'administració local per poder intervenir sobre els múltiples factors que

⁷ Organització Mundial de la Salut. Pla d'acció sobre la salut a totes les polítiques. Disponible a: https://www3.paho.org/hq/index.php?option=com_docman&view=download&alias=44616-cd53-10-2014-plan-accion-sobre-salud-todas-politicas-616&category_slug=salud-todas-politicas-9814&Itemid=270&lang=es

⁸ Organització Mundial de la Salut, 2013.

determinen la salut, en el marc del Pla de salut de Catalunya 2021-2025, portant a terme una coordinació amb altres plans de desenvolupament local per treballar més en estratègies i plans integrals, compartits o transversals.

2.4. OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

L'Assemblea General de Nacions Unides⁹ va aprovar, el 25 de setembre de 2015, l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible amb els objectius d'erradicar la pobresa, lluitar contra les desigualtats i les injustícies i frenar el canvi climàtic, entre altres. L'Agenda configura un full de ruta que pretén assolir el desenvolupament mundial sostenible. Tot i que la salut i el benestar tenen un àmbit propi, aquests es troben en tots i cadascun dels 17 objectius del mil·lenni (**¡Error! No se encuentra el origen de la referencia.**).

L'Agenda 2030 s'orienta en tres dimensions, l'econòmica, la social i l'ambiental, i és d'aplicació universal i proposa l'abordatge dels grans reptes globals: la salut, la lluita contra la pobresa, el canvi climàtic, l'educació, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats sostenibles, entre altres. Tot plegat fa necessari que l'administració local, a l'igual que a nivell internacional, nacional o regional, es responsabilitzi i comprometi a seguir les fites marcades, amb un treball col·laboratiu i d'aliances amb el món empresarial, l'acadèmic i la pròpia comunitat.

Il·lustració 2 - Objectius de Desenvolupament Sostenible

⁹ Assemblea Nacions Unides. Desenvolupament sostenible. Disponible a: <https://sustainabledevelopment.un.org/>

2.5. MARC NORMATIU I DE PLANIFICACIÓ SANITÀRIA A CATALUNYA

L'aproximació a la noció de salut exposada ha rebut l'aval de diferents organismes autonòmics, estatals i internacionals.^{10_11_12_13_14_15_16_17_18}

Normativa internacional	• Estratègia de Salut per a Tothom en el segle XXI (OMS, 2000) • Declaració d'Adelaida (OMS, 2010).
Normativa europea	• Carta Europea d'Autonomia Local (Consell d'Europa, 1985).
Normativa estatal	• Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención en el Sistema Nacional de Salud (Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud, 2014). • Ley 33/2011, de 4 de octubre, general de salud pública.
Normativa autonòmica	• Llei 15/1990, d'Ordenació Sanitària de Catalunya. • Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública de Catalunya.
Normativa local	• Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, que aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.
Marcs de planificació sanitària autonòmica	• Pla de salut de Catalunya 2021-2025.

Figura 1 – Marc normatiu i de planificació sanitària a Catalunya

Font: Elaboració pròpia

¹⁰ OMS. Estrategia de salud para todos en el siglo XXI. 1998.

<http://www.famp.es/export/sites/famp/.galleries/documentos-obs-salud/SALUD-21.pdf>

¹¹ OMS. Declaración de Adelaida sobre Salud en Todas las Políticas. 2010.

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44391/9789243599724_spa.pdf?sequence=1&isAllowed=y

¹² Consejo de Europa. Carta Europea de Autonomía Local. 2018. <https://rm.coe.int/1680719ca3>

¹³ Ministerio de Sanidad, Consumo e Igualdad. Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención en el Sistema Nacional de Salud. 2014. Disponible a:

<https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/Estrategia/docs/EstrategiaPromocionSaludyPrevencionSNS.pdf>

¹⁴ BOE. Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud Pública. 2011. Disponible a:

<https://www.boe.es/eli/es/l/2011/10/04/33/con>

¹⁵ Portal Jurídic de Catalunya. Llei d'ordenació sanitària de Catalunya. 1990. Disponible a:

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/1324/1794998.pdf>

¹⁶ Portal Jurídic de Catalunya. Llei de salut pública de Catalunya. 2009. Disponible a:

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/5495/1804681.pdf>

¹⁷ DIBA. Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. Disponible a:

https://dibaaps.diba.cat/vnis/temp/CIDO_dogc_2003_05_20030520_DOGC_20030520_005_037.pdf

¹⁸ Generalitat de Catalunya. Departament de Salut. Pla de salut de Catalunya 2021-2025. (2021) Disponible a:

https://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/Pla_salut/pla-de-salut-2021-2025/

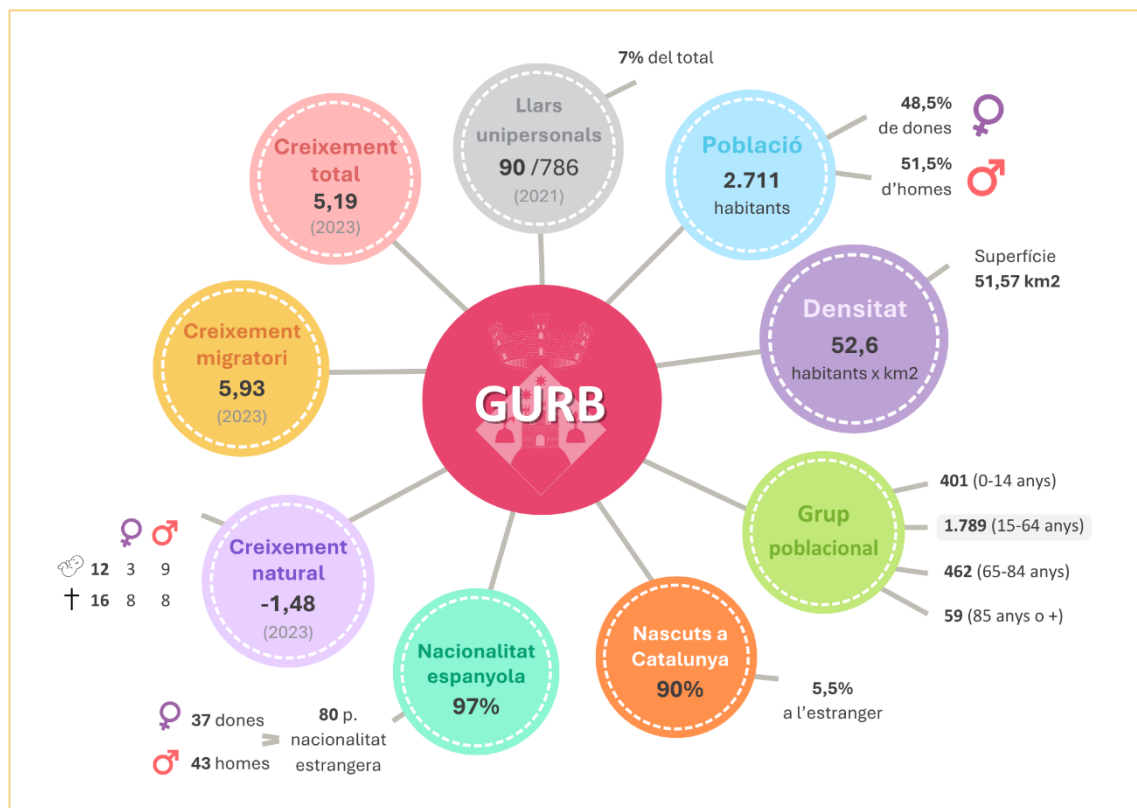
03

SITUACIÓ DEMOGRÀFICA I SOCIAL

Gurb és un municipi de la comarca d'Osona que segons IDESCAT l'any 2024 estava format per 2.711 persones (51,5% homes i 48,5% dones).

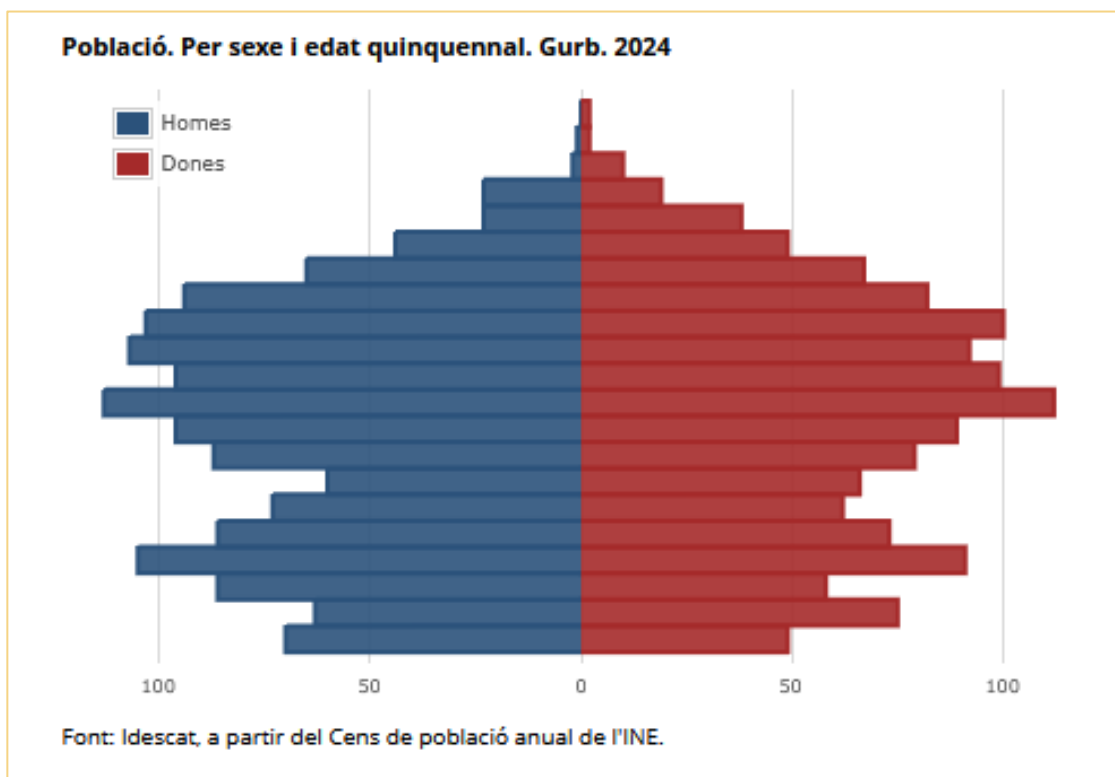
Com que la seva superfície és de 51,57 km², la seva densitat és de 52,6 habitants per quilòmetre quadrat.

Il·lustració 3 – Dades generals demogràfiques i socials del municipi de Gurb, 2024

La seva població es distribueix d'acord amb les dades i la piràmide d'edats següents:

- De 0 a 14 anys → **401** persones
- De 15 a 64 anys → **1.789** persones
- De 65 a 84 anys → **462** persones
- De 85 anys o més → **59** persones

Gràfic 1 – Població per sexe i edat quinquennal a Gurb, 2024

Font: IDESCAT, a partir del Cens de la població anual de l'INE

El 90% d'aquestes persones són nascudes a Catalunya i només el 5,5% a l'estranger. De tota manera, més del 97% tenen nacionalitat espanyola. Només 80 persones són de nacionalitat estrangera (37 dones i 43 homes).

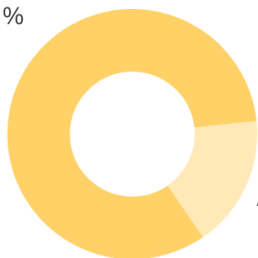
L'any 2023 havien nascut 12 criatures (9 nens i 3 nenes). El mateix any varen morir 16 persones (la meitat homes i la meitat dones). De manera que el seu creixement natural va ser negatiu.

Les llars formades per una única persona eren, l'any 2021, 90, d'un total de 786 (7%).

Dades socials a Gurb

Naixements

A Catalunya
90 %

97%
amb **nacionalitat**
espanyola

A l'estranger
5,5 %

80 persones de
nacionalitat
estrangera

♀ **37**
dones

♂ **43**
homes

12
naixements
al municipi

♀ **3**
nenes

♂ **9**
nens

16
defuncions
al municipi

♀ **8**
dones

♂ **8**
homes

90 / 786
llars formades
per **una persona**

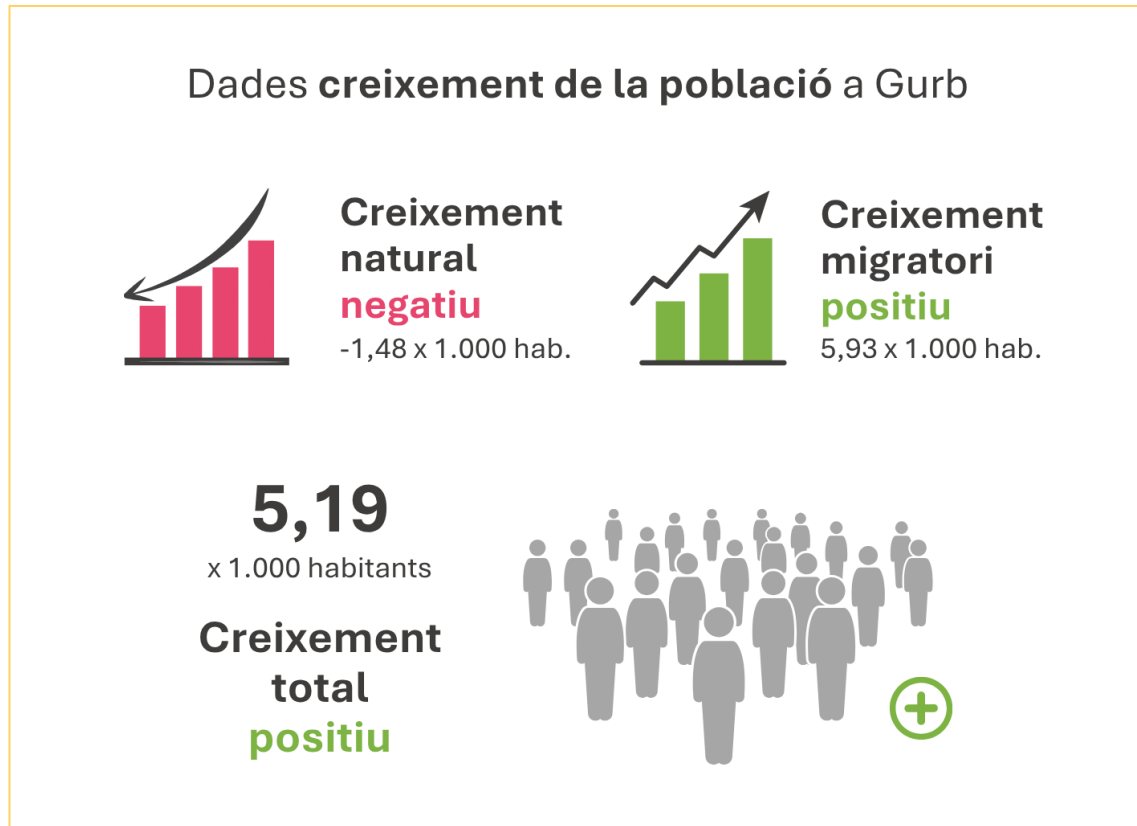
(2021)

Il·lustració 4 – Dades socials dels naixements i llars d'una persona a Gurb, 2023 i 2024

Font: Dades d'IDESCAT, 2021, 2023 i 2024

IDESCAT també ens ofereix les següents dades:

- Creixement natural de la població durant 2023 va ser de -1,48
- Creixement migratori en el mateix període va ser de 5,93
- Creixement total 2023 va ser el 5,19

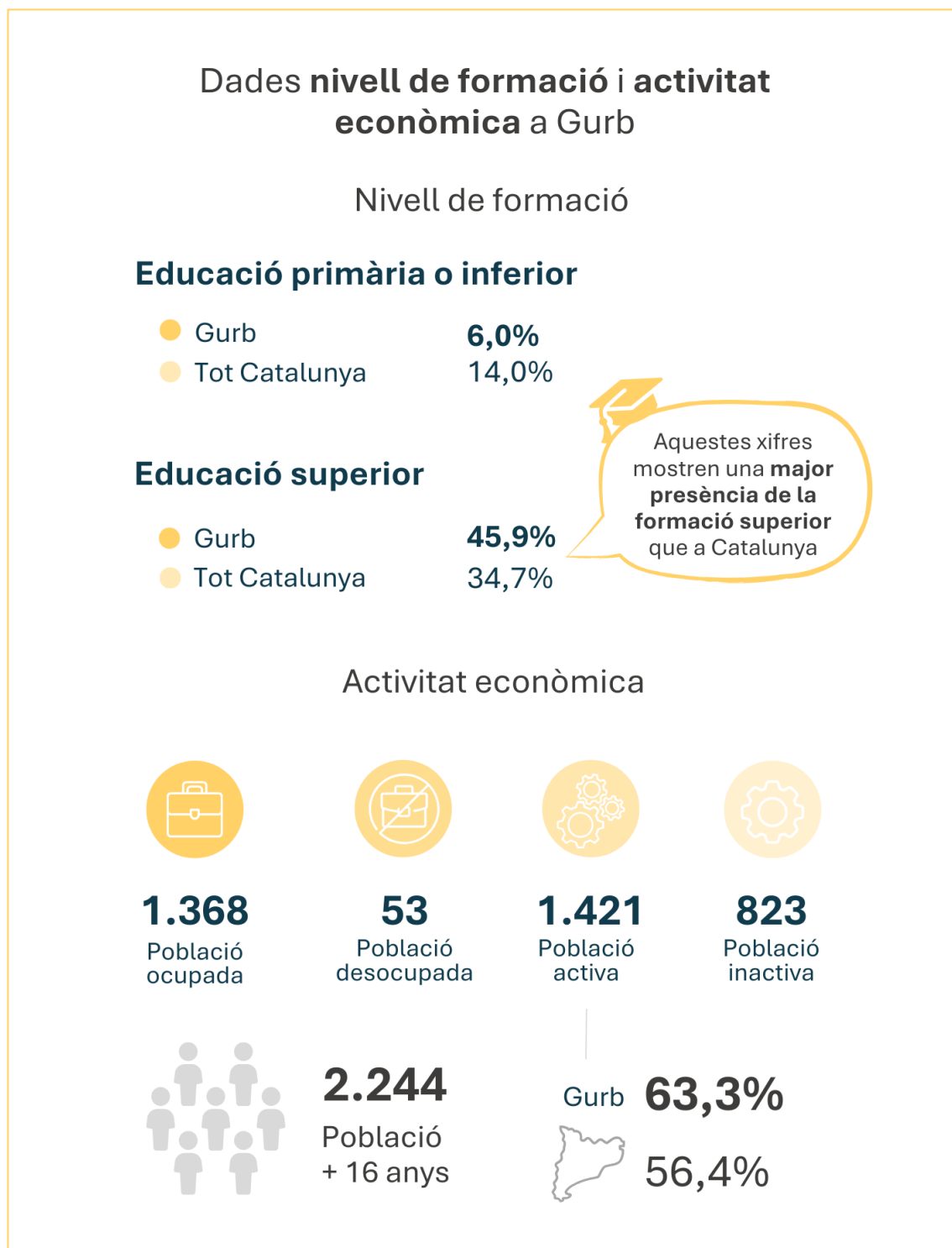
Il·lustració 5 – Dades del creixement de la població a Gurb, 2023

Font: Dades d'IDESCAT, 2023

L'any 2022 el nivell màxim de formació assolit era la formació superior, amb un 45,9% de la població. No arribava al 6% la població que només tenia educació primària o inferior. Aquestes xifres mostren una major presència de la formació superior que a Catalunya (34,7%) i un menor percentatge de població sense estudis o amb estudis primaris (14%).

L'any 2022 la població ocupada era de 1.368 persones i la desocupada de 53. Això feia una població activa de 1.421 persones i una inactiva de 823. Sent la població

major de 16 anys un total de 2.244 persones, la població activa representava el 63,3% (a Catalunya representa el 56,4%).

Il·lustració 6 – Dades nivell de formació i activitat econòmica a Gurb, 2022

Font: Dades d'IDESCAT

L'abril de 2025 la Seguretat Social tenia un total de 1.355 comptes registrats al municipi, el 53,5% els quals eren homes. De tota manera, s'ha de fer notar que la quantitat d'afiliacions al Règim general de la Seguretat Social i al Règim especial de la mineria del carbó, segons l'activitat econòmica, era de 4.950, fet que indica que en empreses de Gurb hi treballa molta gent que no viu en aquest municipi.

L'any 2023 la Seguretat Social pagava un total de 602 pensions al municipi, amb una mitjana de 1.218 euros mensuals.

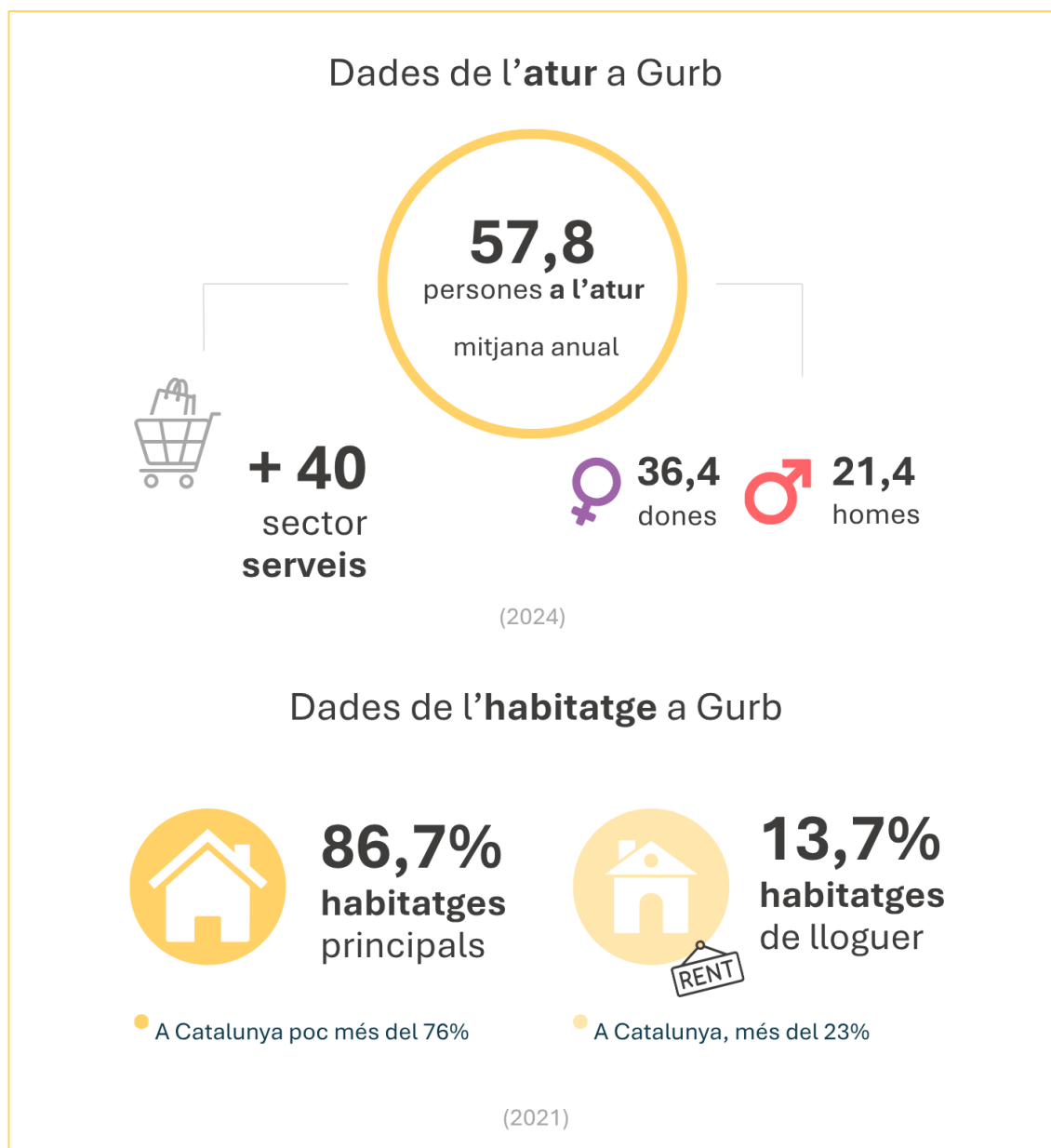

Il·lustració 7 – Dades de la Seguretat Social a Gurb, 2023 i 2025

Font: Dades d'IDESCAT

La major part de l'atur registrat es troba en el sector serveis amb més de 40 persones durant l'any 2024. El nombre de persones aturades (mitjana) durant aquell any va ser de 57,8. Tot i que s'ha de tenir en compte que aquest atur afectava més les dones que no els homes (36,4 dones front 21,4 homes).

Amb dades de 2021, el 86,7% dels habitatges es consideraven principals (a Catalunya poc més del 76%) i el lloguer només arribava al 13,7% (a Catalunya, més del 23%).

Il·lustració 8 – Dades de l'atur i l'habitatge a Gurb, 2021 i 2024

Font: Dades d'IDESCAT, 2021 i 2024

Aquell mateix any, l'Índex Socioeconòmic Territorial (IST)¹⁹ era de 122,3, essent 100 la mitjana de Catalunya.

L'any 2022 la renda familiar disponible era de 22.148 euros per persona, força per sobre de la de Catalunya: en una base 100, Gurb tenia un índex de 115,7).

El mateix any, la quantia de la base imposable era de 33.662 euros i quota resultant 11.006 euros (a Catalunya eren 27.269 i 7.975 euros respectivament).

Aquell 2022, Gurb no comptava amb cap plaça d'hotel i només tenia 50 places de turisme rural.

¹⁹ L'Índex socioeconòmic territorial (IST) és un índex sintètic per petites àrees que resumeix en un únic valor diverses característiques socioeconòmiques de la població. L'índex concentra la informació de situació laboral, nivell educatiu, immigració i renda de totes les persones que resideixen en cada unitat territorial. És un índex relatiu, sense unitats de mesura. S'estableix un valor de referència per a Catalunya igual a 100 i un valor per a cada unitat territorial en comparació amb el valor mitjà de Catalunya.

Dades socioeconòmiques a Gurb

Índex socioeconòmic territorial (IST)

122,3 / 100
superior al
conjunt català

Renda familiar

22.148 €
per persona

115,7 / 100
força per sobre
mitjana catalana

(2021)

27.269 mitjana en
el cas català

**Quota
resultant**

11.006
euros

7.975 / Conjunt
euros català

**Turisme
rural**

• Cap plaça d'hotel

50
places

Il·lustració 9 – Dades socioeconòmiques a Gurb, 2021 i 2022

Font: Dades d'IDESCAT, 2021 i 2022

04

PROTECCIÓ DE LA SALUT: MEDI AMBIENT, ENTORN I POLICIA SANITÀRIA MORTUÒRIA

4. PROTECCIÓ DE LA SALUT

4.1. DADES DE MEDI AMBIENT I ENTORN

El municipi de Gurb està situat al bell mig de la comarca d'Osona, al sector més planer formant part del seu nucli central, la Plana de Vic. Amb una superfície de 51,09 Km², la major part del terme municipal es troba a una altitud d'entre 470m i 500m d'altitud, llevat del sector més muntanyós, vers l'ermita de Sant Sebastià, que presenta alçades entre els 700 i els 800m.

Limita pel nord amb els termes municipals de Manlleu, les Masies de Voltregà i Santa Cecília de Voltregà; per l'oest amb Sant Bartomeu del Grau, pel sud i sud-est amb Vic i per l'est amb Folgueroles, Tavèrnoles, les Masies de Roda i Roda de Ter. La població del municipi habita principalment al nucli urbà (aproximadament el 70% de la població) i la resta en masies disseminades. Està format per quatre parròquies: Sant Andreu de Gurb, Sant Cristòfol de Vespella, Sant Julià de Sassorba i Sant Esteve de Granollers de la Plana.²⁰

La capital municipal és el nucli urbà de l'Esperança, que es troba a l'ombra del característic turó conegut com el Castell de Gurb o Creu de Gurb, proper a la ciutat de Vic. En els darrers anys, el municipi s'ha convertit en una important àrea d'expansió industrial, amb el naixement i expansió d'empreses de renom.

El municipi és regat per diversos cursos fluvials, entre els quals destaquen el Ter i el Gurri. Aquests rius configuren una xarxa hidrogràfica que drena el territori i aporta recursos hídrics importants.^{21 22}

²⁰ Ajuntament de Gurb. El municipi. (Actualització 4.03.2020) [Consulta 18/02/2025]. Disponible a: <https://www.gurb.cat/el-municipi/informacio-del-municipi/introduccio>

²¹ Gurb. Enciclopèdia.cat [Consulta 18/02/2025]. Disponible a: <https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/gurb-1>

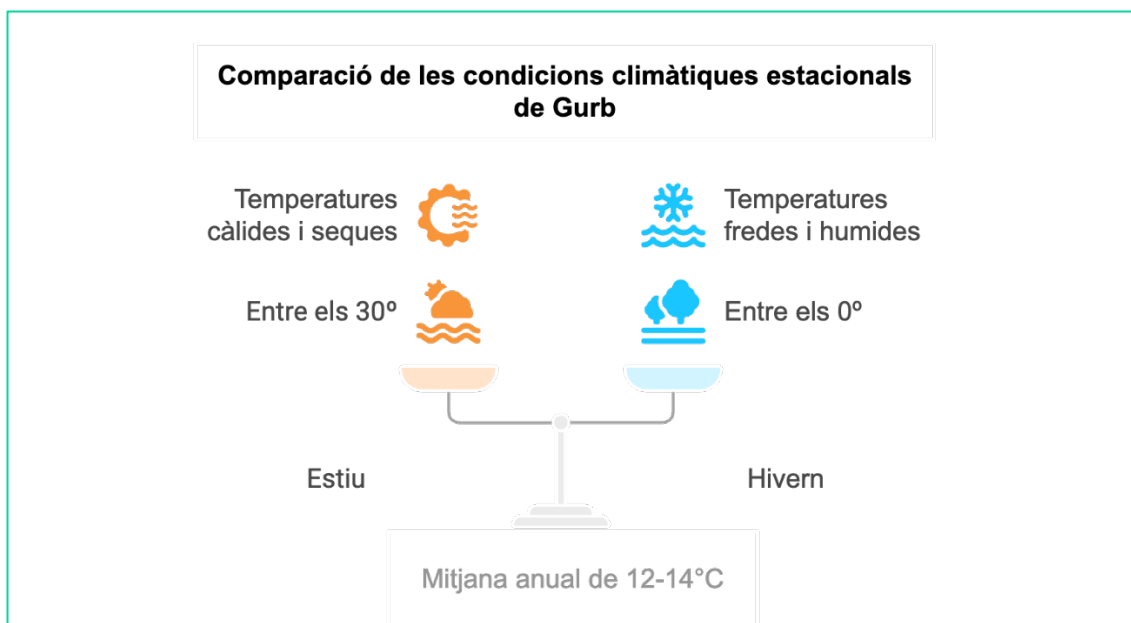
²² Gurb. Viquipèdia. L'Enciclopèdia lliure [Consulta 18/02/2025]. Disponible a: <https://ca.wikipedia.org/wiki/Gurb>

Il·lustració 10 – Característiques que defineixen el municipi de Gurb, 2020

El clima del municipi és mediterrani continental humit, sec i fred, caracteritzat per estius calorosos i secs, i hiverns freds i humits amb boires baixes. Les temperatures oscil·len entre els 0°C a l'hivern i els 30°C a l'estiu, amb una mitjana anual de 12-14°C amb freqüents inversions tèrmiques. Les precipitacions són moderades, amb una mitjana anual que se situa entre els 700 mm i 750 mm, i es concentren principalment a la primavera i a la tardor.²³

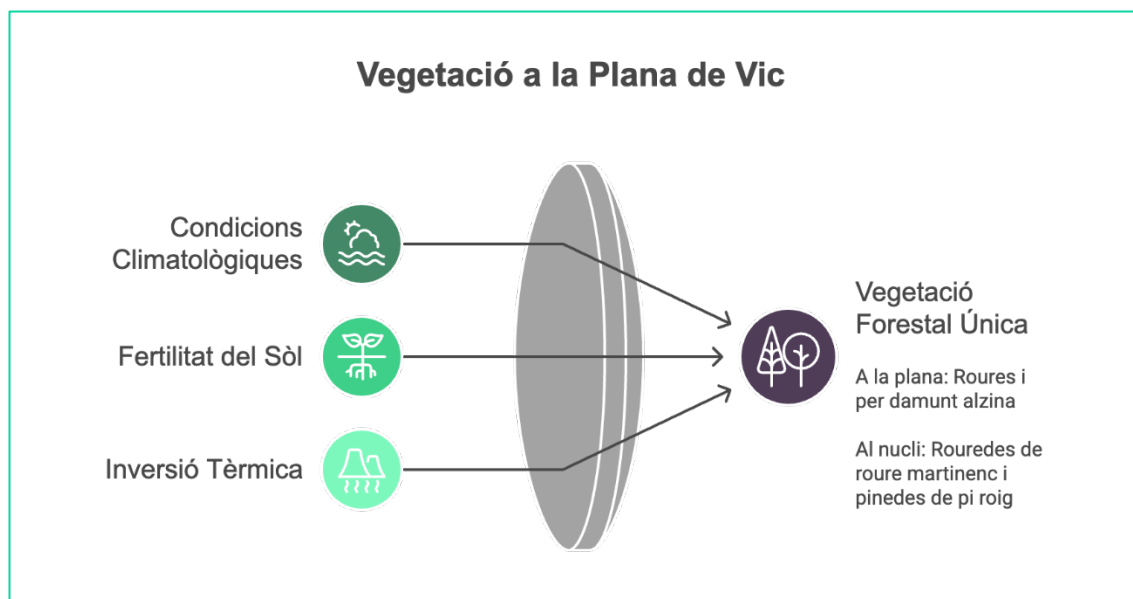
²³ Servei meteorològic de Catalunya. (30/06/2022) Climatologia. [Consulta 15/04/2025]. Disponible a: <https://static-m.meteo.cat/wordpressweb/wp-content/uploads/2014/11/13083422/Osona.pdf>

Il·lustració 11 – comparació de les condicions climàtiques estacionals de Gurb, 2022

Degut a les condicions climatològiques i a la fertilitat i humitat dels sòls per una banda i per l'altra als processos d'inversió tèrmica, a la plana hi trobem roures i als vessants que s'enlairen per damunt seu alzina, al contrari del que seria habitual. Els boscos que formen el nucli de la vegetació forestal de la Plana, són les rouredes de roure martinenc i les pinedes de pi roig.²⁴

²⁴ CASAS,C.;FONT,J;PALOU,A. (2017). Informe-flora-vegetació-municipi-vic-2017.pdf UVIC. Disponible a: <https://www.vic.cat/serveis/territori/medi-ambient/medi-natural/estudi-dels-habitats-i-la-vegetacio-del-terme-municipal/informe-flora-vegetacio-municipi-vic-2017.pdf/view>

Il·lustració 12 – Vegetació a la Plana de Vic, 2017

El municipi integra el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) Turons de la Plana Ausetana, que aplega un total de 671,89 ha a la regió de la Depressió Central de Llevant, d'aquestes, 511 ha pertanyen al municipi de Gurb. Aquests turons, són testimonis dels vestigis geològics de la Plana de Vic i del paisatge vegetal primitiu. Els materials que els constitueixen són margues blavenques del terciari, riques en fòssils, que presenten formes erosives particulars anomenades badlands.²⁵

Una bona part de les carreteres de la comarca conflueixen al municipi de Gurb. En la taula següent s'exposa el llistat de la xarxa viària que afecta el municipi.²⁶

Taula 1 - Catàleg de la xarxa viària bàsica, comarcal i local primària.

Codificació	Denominació	Gestor
C-17	Barcelona – Ripoll (Eix del Congost)	Generalitat de Catalunya
C-25	Cervera – Girona (Eix transversal)	Generalitat de Catalunya

²⁵ Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat. Medi Ambient. Patrimoni natural i biodiversitat. Turons de la Plana Ausetana [Consulta: 19/02/2025]. Disponible a: https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/espais_sistema/comarques_centrales/turons-plana-ausetana/index.html

²⁶ Generalitat de Catalunya. Hipermapa visor corporatiu de la Generalitat de Catalunya. [Consulta: 19/02/2025]. Disponible a: <https://sig.gencat.cat/visors/hipermapa.html>

C-153	Carretera de Vic a Olot	Diputació de Barcelona
B-522	Carretera de Vic a Santa Maria de Corcó	Diputació de Barcelona
BV-4601	C.V. de Sant Bartomeu del Grau a Vic, per Gurb	Diputació de Barcelona
BV-4316	C.V. de Vic a la Carretera de Moià a Calaf	Diputació de Barcelona
B-521	Carretera de Sant Hipòlit	Diputació de Barcelona
BV-4602	C.V. de la carretera N-152 a Santa Cecília de Voltregà	Diputació de Barcelona
C-154	Carretera de Vic a Gironella	Diputació de Barcelona

El municipi de Gurb té una superfície total de 5.109 hectàrees i presenta el següent perfil urbanístic tot comparant-lo amb la comarca i el país:²⁷

Taula 2 - Perfil urbanístic del municipi

Descripció	GURB	OSONA	CATALUNYA
Habitants per hectàrea de sòl urbà	17,54	36,69	55,65
Habitatges estimats per hectàrea de sòl urbà	6,37	16,76	28,59
M2 de zona verda per habitant	106,46	44,35	53,96
M2 d'equipaments per habitant	110,55	32,40	22,58
M2 de serveis tècnics i ambientals per habitant	25,36	7,75	6,63

Pel que fa al sòl urbà per a ús residencial del municipi es caracteritza per una ordenació extensiva de baixa densitat, d'habitatges aïllats o adossats (MUC, clau R6).

²⁷ Generalitat de Catalunya. MUC. Mapa Urbanístic de Catalunya. Dades bàsiques municipals i comarcals. Osona. Juny 2024. [Consulta 19/02/2025]. Disponible a:

https://territori.gencat.cat/ca/06_territori_i_urbanisme/observatori_territori/mapa_urbanistic_de_catalunya/mapes_dades_i_indicadors/dades_basiques_municipals_i_comarcals_intern/

Taula 3 - Model residencial

Municipi	Població (IDESCAT 2022)	Parc estimat habitatges	Total sòl residencial (ha)	Total sòl activitats econòmiques (ha)
GURB	2.697	979	30,22	62,30

LA QUALITAT DE L'AIRE

El municipi de Gurb està situat en l'anomenada Zona de Qualitat de l'Aire de Plana de Vic, ZQA 06. Les dades les recopilem de les estacions de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) situades al municipi de Vic. Aquestes són, la ubicada a Masferrer i la situada a l'Estadi. La primera és representativa d'àrea de fons urbà i la segona representativa d'àrea de fons suburbà.

PARTÍCULES EN SUSPENSIÓ DE DIÀMETRE INFERIOR A 10 MICRÒMETRES (PM10)

El valor límit anual per a la protecció de la salut humana durant un any civil no hauria de superar els 40 µg/m³ o bé, no superar més de 35 vegades a l'any els 50 µg/m³ durant 24 hores, segons el Reial decret 102/2011.

Taula 4 - Partícules en suspensió PM10

ESTACIÓ DE LA XVPCA	2019	2020	2021	2022	2023
VIC (Masferrer) Mitjana anual (µg/m³)	27	24	28	29	29
VIC (Masferrer) Nombre de superacions VLd	7	7	14	10	15
VIC (Estadi) Mitjana anual (µg/m³)	22	19	23	24	21
VIC (Estadi) Nombre de superacions VLd	4	3	11	7	4

Font: Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat. Informes anuals. La qualitat de l'aire

En analitzar les dades del període 2019-2023 (ambdós inclosos), observem unes concentracions de PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), de mitjana anual, **situades per damunt la banda mitjana**. Són uns valors que hores d'ara compleixen amb els objectius establerts per la UE, però que requereixen prendre accions per assolir els definits per l'any 2030 ($< 20\mu\text{g}/\text{m}^3$).^{28 29}

PARTÍCULES EN SUSPENSIÓ DE DIÀMETRE INFERIOR A 2,5 MICRÒMETRES (PM2,5)

El valor objectiu anual de PM2,5 (VL_a) legislat en el Reial Decret 102/2011 es referencia a la mitjana anual, i aquest valor no pot superar els 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Taula 5 - Partícules en suspensió PM2,5

ESTACIÓ DE LA XVPCA	2019	2020	2021	2022	2023
VIC (Estadi) Mitjana anual ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	12	10	11	12	11

Font: Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat. Informes anuals. La qualitat de l'aire

Segons les dades fetes públiques pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, en els informes: La qualitat de l'aire a Catalunya, Anuaris 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023, no s'ha superat el valor objectiu anual en cap ocasió. Són uns valors que ens indiquen una **bona qualitat de l'aire** pel que fa a les

²⁸ Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat. Informes anuals. [Consulta 14/04/2025]. Disponible a:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/atmosfera/qualitat_de_laire/avaluacio/avaluacio_qualitat_aire_catalunya_altres/Informes/index.html

²⁹ Arturo Larena. La UE establece estándares de calidad del aire más estrictos y contaminación cero en 2050. EFE Verde (21/02/2024) [14/04/2025] Disponible a:

<https://efeverde.com/la-ue-pacta-una-nueva-ley-para-tener-un-aire-mas-limpio-y-contaminacion-cero-en-2050/>

partícules en suspensió de menys de 2,5µm, i que situarien el municipi en el llindar de compliment dels nous objectius proposats per la UE pel 2030 (< 10µg/m³).^{30 31}

OZÓ TROPOSFÈRIC (O₃)

Pel que fa a l'ozó troposfèric, el nombre d'hores de superacions del LLI (llindar d'informació), està fixat en 180 µg/m³ i el nombre d'hores de superacions del LLA (llindar d'alerta), fixat en 240 µg/m³.

Taula 6 - Partícules en suspensió Ozó troposfèric (O₃)

ESTACIÓ DE LA XVPCA	2019	2020	2021	2022	2023
VIC (Estadi) Superacions Llindar Informació (LLI)	21	2	5	10	3
VIC (Estadi) Superacions Llindar Alerta (LLA)	1	0	0	0	0

Font: Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat. Informes anuals. La qualitat de l'aire

De les dades dels darrers 5 anys podem observar que s'ha superat en diverses ocasions els 180 µg/m³ d'Ozó troposfèric, fet pel qual és va activar el procediment d'informació a la població. El Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat en compliment de la Directiva 2008/50/CE adoptada en el RD102/20011, relatiu a la millora de la qualitat de l'aire, vigila els nivells d'ozó i dona informació pública i recomanacions a la població, en cas que se superin certs llindars.³²

³⁰ Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat. Informes anuals. 15.01.2024 [Consulta 14/04/2025]. Disponible a:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/atmosfera/qualitat_de_laire/avaluacio/avaluacio_qualitat_aire_catalunya_altres/Informes/index.html

³¹ Arturo Larena. La UE establece estándares de calidad del aire más estrictos y contaminación cero en 2050. EFE Verde (21/02/2024) [Consulta 14/04/2025] Disponible a:

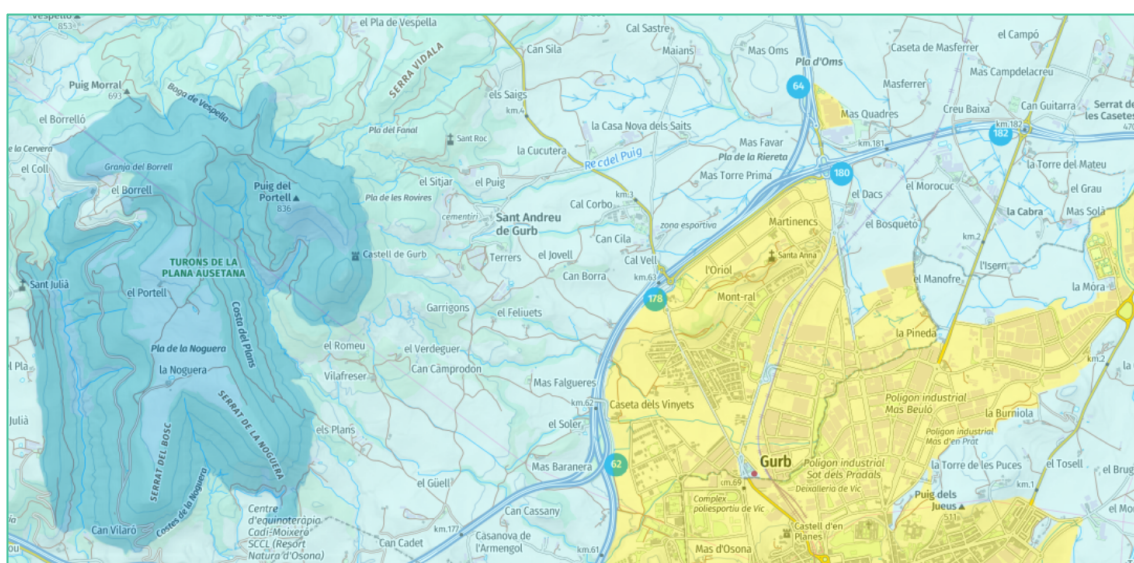
<https://efeverde.com/la-ue-pacta-una-nueva-ley-para-tener-un-aire-mas-limpio-y-contaminacion-cero-en-2050/>

³² Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat. Informes anuals. 15.01.2024 [Consulta 14/04/2025]. Disponible a:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/atmosfera/qualitat_de_laire/avaluacio/avaluacio_qualitat_aire_catalunya_altres/Informes/index.html

LA CONTAMINACIÓ LUMÍNICA

En la imatge següent podem observar el grau de protecció del medi nocturn del municipi. Per tal d'identificar la protecció de cada zona, s'estableix un codi de color damunt el mapa: en blau fosc (zona E1) les zones de protecció màxima, en blau cel (zona E2) les de protecció alta, en color groc (zona E3) les de protecció moderada, les qual corresponen a les zones habitades, i en color vermell (zona E4) les zones de protecció menor. El mapa vigent de la protecció envers la contaminació lumínica fou aprovat el 29 de juny de 2018.³³

Il·lustració 13 - Mapa de la protecció envers la contaminació lumínica (2018). Zonificació segons el grau de protecció del medi nocturn

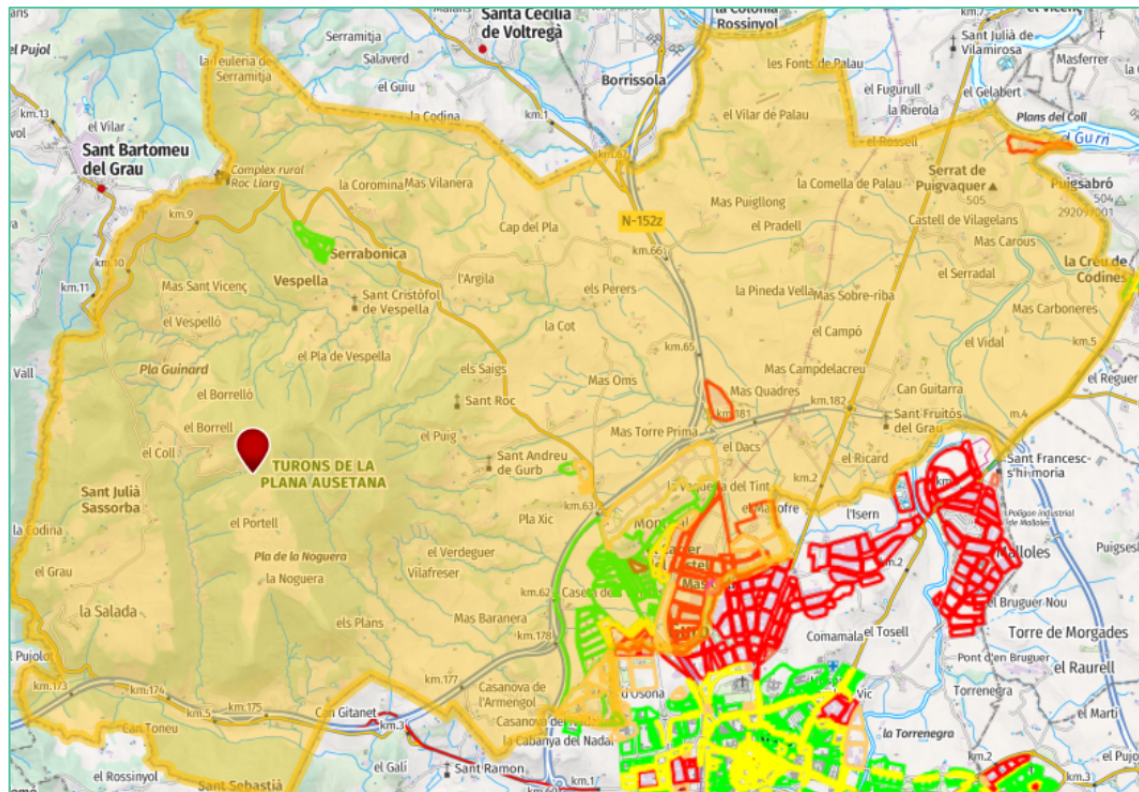
Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat. Hipermapa

CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

El mapa de capacitat acústica és un instrument de gestió ambiental del soroll, que té com a finalitat prevenir o reduir la contaminació acústica a què està exposada la població i la preservació i/o millora de la qualitat acústica del territori. En el mapa de capacitat acústica es veu reflectida la zonificació de les zones urbanes i

³³ Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat [Consulta 14/04/2025] Disponible a: <https://sig.gencat.cat/visors/pcl.html>

industrials, i s'hi defineixen les zones de sensibilitat acústica i d'usos del sòl. Tots els municipis tenen l'obligació d'elaborar i aprovar el mapa de capacitat acústica i posar-lo a disposició de la població. El mapa de capacitat acústica fou aprovat el 14 d'octubre de 2010.³⁴

Il·lustració 14 - Mapa de Capacitat Acústica del municipi de Gurb ³⁵

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat. Hipermapa

³⁴ Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat [Consulta 14/04/2025] Disponible a: <https://sig.gencat.cat/visors/pcl.html>

³⁵ Zones A4 (color verd), predomini del sòl d'ús residencial amb uns índexs d'immissió de soroll en el període de dia i vespre, entre les 7:00h i les 23:00h, de 60 dB(A) i de 50 dB(A) a la nit. Zones B1 (color groc), coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents, amb uns índexs d'immissió de soroll en el període de dia i vespre de 65 dB(A) i de 55 dB(A) a la nit. Zones A2 (color marró), predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural, amb uns índexs d'immissió de soroll en el període de dia i vespre de 55 dB(A) i de 45 dB(A) a la nit, Zones C3 (color blanc) les àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures del transport (carreteres, autovies, autopistes i vies fèrries), en les quals no hi ha límits d'immissió i, finalment, Zones C2 (color vermell) les zones de sensibilitat acústica baixa, amb predomini de sòl d'ús industrial on la immissió diürna no pot superar els 70 dB(A) i la nocturna els 60 dB(A).

ESPAIS D'INTERÈS NATURAL

XARXA NATURA 2000

L'Espai natural anomenat Turons de la Plana Ausetana és un espai protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), ubicat al sud-oest de la plana de Vic i que pertany als termes municipals de Tona, Gurb, Taradell, Malla i Seva. Es tracta d'una àrea dominada per diversos turons, denominats "turons testimoni", que formen petites illes al mig de la plana i són testimoni de la història geològica i del seu paisatge primitiu. A l'hora els turons serveixen de corredors biològics que connecten zones naturals més extenses: el Montseny, els cingles de Bertí, el Moianès i el Lluçanès.³⁶

L'AIGUA

L'AIGUA DE CONSUM HUMÀ

La informació sobre la qualitat dels abastiments d'aigua per al consum humà es pot consultar en la pàgina web del Sistema de Información Nacional de Aguas de Consumo (SINAC).

El municipi s'abasteix de l'anomenada Xarxa GURB de la qual n'és el gestor l'empresa ATCA S.L., i el responsable n'és l'Ajuntament de Gurb. El subministrament de la Xarxa GURB té una dotació de 1.745,24 L/Hab/dia. I rep diferents tractaments fisicoquímics per tal d'assegurar la salut de la població.

Segons informa el gestor de la xarxa de distribució ATCA S.L., al Sistema de Información Nacional de Aguas para el Consumo (SINAC), **la qualitat de l'aigua és apta per al consum humà.**³⁷

³⁶ Xarxa Natura 2000: Turons de la Plana Ausetana. Mapes de Patrimoni Cultural. Diputació de Barcelona. [Consulta 15/04/2025] Disponible a: <https://patrimonicultural.diba.cat/index.php/element/turons-de-la-plana-ausetana>

³⁷ Ministerio de Sanidad. Sistema de información nacional de aguas de consumo [Consulta 15/04/2025] Disponible a: <https://sinac.sanidad.gob.es/>

LA QUALITAT DE L'AIGUA DE LES FONTS NATURALS

Segons consta a la Base de dades Hidrològiques (BDH) – Fonts naturals de Catalunya, incorporada en el visor corporatiu de la Generalitat de Catalunya (Hipermapa), hi consten un total de 13 registres, que inclou bàsicament fonts naturals, i que l'Agència Catalana de l'Aigua en fa seguiment. Aquestes fonts pertanyen a l'anomenada massa d'aigua Plana de Vic-Collsabra.³⁸

La qualitat de les aigües de les fonts naturals s'estableix d'acord amb l'Annex I del Reial Decret 3/2023 de 10 de gener, malgrat que si no es realitza un seguiment continu és recomanable informar a la ciutadania de que és “aigua sense garantia sanitària” mitjançant la corresponent retolació.³⁹

EL TRACTAMENT DE LES AIGÜES RESIDUALS

Les aigües residuals i industrials de Gurb es tracten a l'EDAR VIC (DVIC) ubicada en el Municipi de Vic, i les aigües residuals del barri de Serrabonica es tracten a l'EDAR SERRABONICA (DGRBS). L'Ens gestor d'ambdues n'és el Consell Comarcal d'Osona i l'empresa que en realitza l'explotació és Depuradores d'Osona.

Pel que fa al sistema de sanejament de l'EDAR VIC està constituït per una Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) que disposa d'un tractament biològic de fangs activats de mitja càrrega, amb eliminació de nutrients, nitrogen i fòsfor. Una xarxa de col·lectors recull les aigües residuals de Calldetenes, Gurb, Sant Julià de Vilatorrada, Santa Eugènia de Berga i Vic, i les porta a través de dues branques principals fins a l'EDAR. L'Estació depuradora té un cabal de disseny de

³⁸ Generalitat de Catalunya. Medi Ambient i Sostenibilitat [Consulta 15/04/2025] Disponible a:

<https://sig.gencat.cat/visors/pcl.html>

³⁹ Real Decreto 3/2023, de 10 de enero, por el que se establecen los criterios técnico-sanitarios de la calidad del agua de consumo, su control y suministro. Agencia Estatal Boletín Oficial del Estado. Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes. 12 de gener de 2023. [Consulta 15/04/2025] Disponible a:

<https://www.boe.es/eli/es/rd/2023/01/10/3/con>

25.000m³/dia (340.000 habitants-equivalent) i aboca les aigües tractades a la riera de Rimentol.^{40 41}

Pel que fa al sistema de sanejament de l'EDAR SERRABONICA està constituït per una EDAR que disposa d'un tractament biològic de fangs activats de baixa càrrega. Les aigües residuals del barri de Serrabonica hi arriben a través de la xarxa de col·lectors en baixa. L'Estació depuradora té un cabal de disseny de 20m³/dia (200 habitants-equivalent) i aboca les aigües tractades a la riera de L'Estany.⁴²

EL RECICLATGE I ELS RESIDUS URBANS

Davant del creixement constant de la generació de residus i a la importància de l'activitat econòmica associada, el Parlament Europeu i el Consell d'Europa van revisar i modificar la legislació vigent aleshores i hi van incorporar objectius. El resultat va ser la Directiva 2008/98/CE i la transposició d'aquesta, a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol, en la llei 22/2011. L'objectiu en reciclatge i valorització que introdueix aquesta Directiva i que afecta als municipis pel que fa al reciclatge de residus domèstics, és el d'augmentar fins al 50%, a l'any 2020, la recollida selectiva bruta de residus municipals.⁴³

Tanmateix, l'any 2018, va ser modificada per la Directiva 2018/851 i havia d'incorporar-se a la legislació estatal com a molt tard el juliol de 2020. Aquesta modificació estableix nous objectius pel que fa al reciclatge de residus domèstics: per al 2025 s'ha de reciclar un mínim del 55% dels residus municipals en pes.

⁴⁰ Fitxa de sistema de sanejament en alta. Agència Catalana de l'Aigua. Generalitat de Catalunya. [Consulta 15/04/2025]. Disponible a: [DVIC_Fitxa_Web_EDAR.pdf](#)

⁴¹ Generalitat de Catalunya. Agència Catalana de l'Aigua. Estacions depuradores d'aigües residuals. Llistat de depuradores en servei a Catalunya. [Consulta 15/04/2025]. Disponible a: https://aca.gencat.cat/web/.content/20_Aigua/02_infraestructures/05_estacions_depuradores_daigues_residuais/LlistatEDAR_Servei.xlsx

⁴² Fitxa de sistema de sanejament en alta. Agència Catalana de l'Aigua. Generalitat de Catalunya. [Consulta 15/04/2025]. Disponible a: [DGRBS_Fitxa_Web_EDAR.pdf](#)

⁴³ Diario oficial de la Unión Europea. DIRECTIVA 2008/98/CE DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO de 19 de noviembre de 2008 sobre los residuos y por la que se derogan determinadas Directivas (22.11.2008). [Consulta 15/04/2025] Disponible a: https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/participacion-publica/Directiva_Marco_2008_98_CE_sobre_los_residuos_tcm30-98740.pdf

Aquest objectiu s'incrementa al 60% per al 2030, i al 65% per al 2035. A més s'ha d'establir, com a molt tard a 1 de gener de 2025, una recollida separada de residus tèxtils i perillosos d'origen domèstic, amb una referència explícita als olis usats. Així mateix la Directiva 2018/851 també assenyala exemples d'incentius per aplicar la jerarquia de residus com taxes de dipòsit en abocadors i incineració i sistemes de pagament per generació de residus ("pay-as-you-throw").⁴⁴

D'altra banda el Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos 2020 (PRECAT20) defineix a nivell català uns objectius a assolir l'any 2020. Aquests són, pel que fa a la prevenció i reutilització, una reducció del 15% en pes dels residus respecte de l'any 2010; pel que fa al reciclatge i valorització (material i energètica), augmentar fins al 60% en pes la recollida selectiva de residus municipals; i pel que fa a l'eliminació, fixar un 30% en pes com a màxim dels residus generats amb destí als abocadors controlats.⁴⁵

Taula 7 - Evolució de la generació de residus i % recollida selectiva bruta - Assoliment objectius PRECAT20

Municipi	Generació RM 2010 (kg/hab/any)	Generació RM 2020 (kg/hab/any)	Generació RM 2020 CATALUNYA (kg/hab/any)	Variació Generació RM 2020vs2010	% Recollida Selectiva Bruta 2020 (RS/RM)
GURB	460,44	546,11	510,33	↑18,60%	58,36%

Font: Generalitat de Catalunya.ARC. Evolució rati generació/recollida selectiva per municipi [Consulta 15/04/2025]

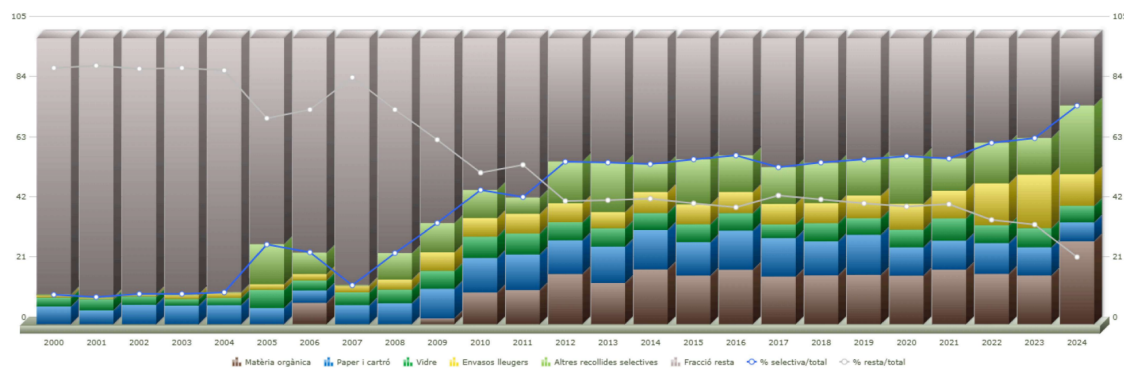
A continuació incloem el gràfic de l'evolució de la recollida selectiva, en percentatge, el qual no inclou les runes generades al municipi que arriben a les

⁴⁴ Diario Oficial de la Unión Europea. Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell de 30 de maig de 2018 per la que es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre residus. [Consulta 15/04/2025]. Disponible a: <https://www.boe.es/doue/2018/150/L00109-00140.pdf>

⁴⁵ Generalitat de Catalunya. Agència de Residus de Catalunya. La nova planificació de residus a Catalunya: Transformar els residus en recursos. [Consulta: 15/04/2025] Disponible a: https://residus.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/planificacio/precat20_triptic_ca.pdf

deixalleries, i que ens ofereix una visió més detallada del recorregut, des de l'any 2011 i fins el 2024.

Gràfic 2 - Evolució (%) de la recollida selectiva de GURB

Font: Generalitat de Catalunya. Agència de Residus de Catalunya.⁴⁶

Pel que fa a la gestió dels Residus Sòlids Urbans (RSU) el municipi de Gurb aplica el **model de recollida Porta a Porta (PaP)** als nuclis urbans i en àrees d'aportació amb accés limitat a les zones rurals, des del febrer de 2024.^{47 48}

Així mateix, la ciutadania disposa del servei de deixalleria, ubicada al Polígon Industrial Sot de Pradals (Vic) i també del servei de deixalleria mòbil, amb l'objectiu de facilitar i promoure la recollida selectiva entre la ciutadania. També s'ofereix de manera gratuïta el servei de recollida d'andròmines i objectes voluminosos.

Amb les dades disponibles podem concloure que pel que fa al percentatge de recollida selectiva de residus municipals, Gurb gairebé assoleix amb escreix, segons les darreres dades publicades per l'Agència de Residus de Catalunya de

⁴⁶ Generalitat de Catalunya. Agència de Residus de Catalunya. Evolució de la recollida selectiva, fracció resta i residus municipals de Gurb. [Consulta 15/04/2025]. Disponible a: <https://estadistiques.arc.cat/ARC/>

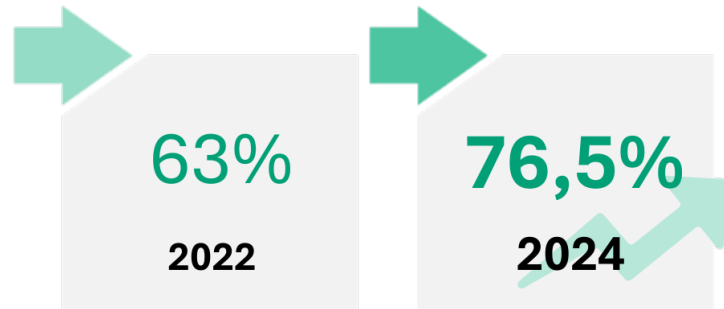
⁴⁷ Generalitat de Catalunya. Agència de Residus de Catalunya. Sistemes/models de recollida selectiva. [Consulta 15/04/2025] Disponible a:

https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/recollida_selectiva/residus_municipals/materia_orgànica_fv/recollida_selectiva/els_sistemes_models_de_recollida_selectiva/

⁴⁸ S'inicia la campanya d'implantació del canvi de model de recollida a Gurb. Consell Comarcal d'Osona. 28 de gener de 2024. [Consulta 15/04/2025] Disponible a:

https://residus.ccosona.cat/wp-content/uploads/2024/02/triptic_PaP_TRIA_GURB.pdf

l'any 2024 (76,5%) els objectius que fixa la Directiva de modificació UE2018/851, per a l'any 2035 del 65%.

4.2. POLICIA SANITÀRIA MORTUÒRIA

Segons les competències municipals en salut pública, a l'article 52 de la Llei 18/2009, de Salut Pública de Catalunya⁴⁹, la policia sanitària mortuòria és una competència de la gestió del risc.

A Gurb hi ha quatre cementiris que coincideixen amb les quatre parròquies:

- El Cementiri de Granollers de la Plana i el Cementiri de Sant Julià Sassorba son gestionats per la parròquia.
- Els cementiris parroquials de Gurb i Vespella son titularitat del Bisbat de Vic que va sol·licitar que es gestionessin des de l'Ajuntament de Gurb i, des de 2009, es va signar un conveni de gestió i administració de cementiris parroquials de Gurb i Vespella que caldria renovar i actualitzar tenint present la cobertura jurídica per a les inversions, gestions i manteniment que es porta a terme des de l'Ajuntament.

El cementiri disposa Reglament Municipal Regulador de la utilització del Cementiri municipal de Gurb⁵⁰ i d'Ordenança fiscal, aprovada el dia 11 de novembre de 2018.

⁴⁹ Parlament de Catalunya. Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, núm. 5495, 30 d'octubre de 2009

⁵⁰ Butlletí Oficial de la Província de Barcelona [Internet]. 2010 Jan 18;15:70-72. Disponible a: https://dibaaps.diba.cat/vnis/temp/CIDO_bopb_2010_01_20100118_BOPB_20100118_070_072.pdf

05

DADES DE SALUT

5. DADES DE SALUT

En aquest apartat es presenten les dades de salut per l'ABS Vic Nord, on pertany Gurb, un segons apartat dades específiques de Gurb que s'han pogut obtenir amb el suport de l'EAP Vic Nord i finalment un apartat amb les dades de l'estudi DESK-Cohort, amb dades de salut dels estudiants de l'Institut de Gurb.

5.1. DADES DE SALUT PER L'ABS VIC NORD

Els indicadors de salut pel que fa a Gurb es troben inclosos dins de l'**ABS Vic Nord**. Segons les dades de l'AQUAS publicades l'any 2025 i que fan referència al 2022, eren les següents:

En primer lloc, la població assignada a aquesta ABS era de 28.098 (13.976 homes i 14.122 dones), que per edats es distribuïen de la manera següent:

Taula 8 - Població assignada per edats de l'ABS Vic Nord

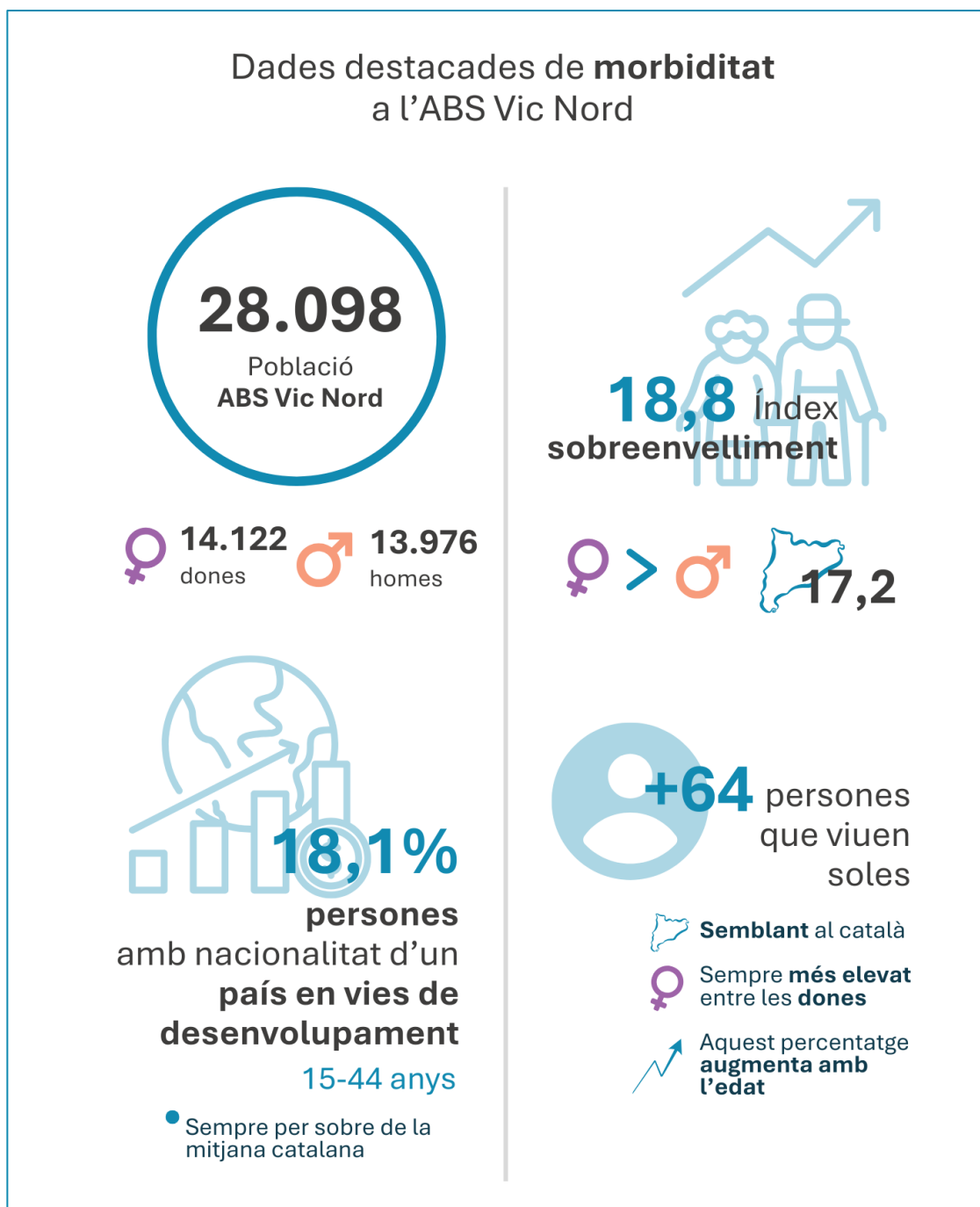
	Homes	Dones	Total
Població assignada de 0-14 anys	2.408	2.286	4.694
Població assignada de 15-54 anys	7.906	7.230	15.136
Població assignada de 55-64 anys	1.667	1.730	3.397
Població assignada de 65 anys i més	1.995	2.876	4.871
Població assignada total	13.976	14.122	28.098

Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

L'índex de sobreenvelliment era del 18,8, sent més elevat entre les dones, molt semblant al del conjunt català (17,2).

En edats més grans de 64 anys el percentatge de persones que vivien soles era semblant al català, però sempre més elevat entre les dones. Aquest percentatge augmenta amb l'edat.

Les persones amb nacionalitat d'un país en vies de desenvolupament⁵¹ sempre es trobaven per sobre de la mitjana catalana, arribant al 18,1% en el cas de les persones entre 15 i 44 anys.

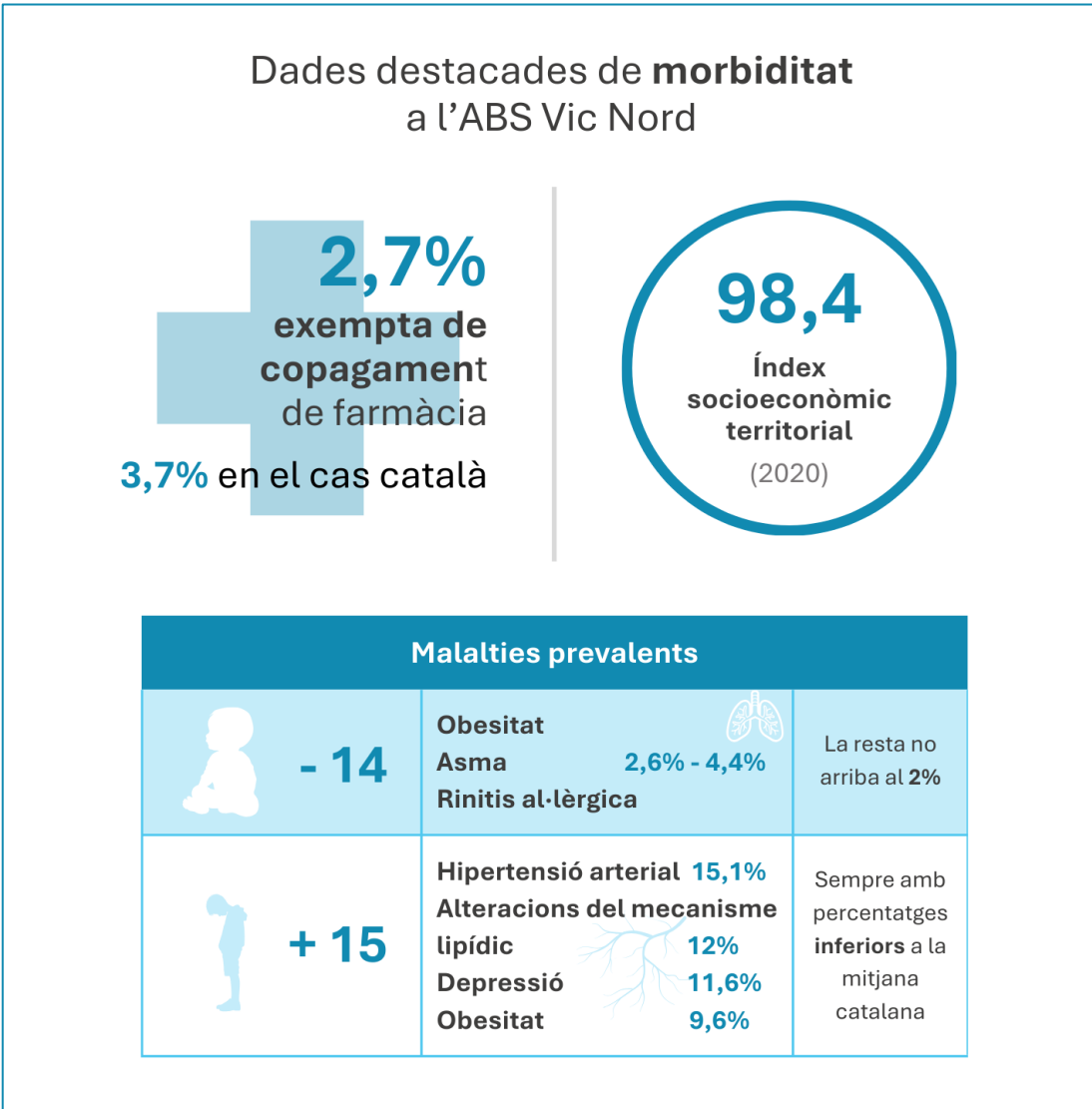
Il·lustració 15 – Dades destacades de morbidity de l'ABS Vic Nord, 2025
Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

⁵¹ Remarcar que les dades de l'ABS Vic Nord fan referència a la població de Vic Nord i Gurb.

La població exempta de copagament de farmàcia era en total d'un 2,7%, un punt per sobre del percentatge català.

L'Índex Socioeconòmic Territorial de l'any 2020 (IST) era de 98,4.

En població infantil (0-14 anys) les malalties prevalents eren l'obesitat, l'asma i la rinitis al·lèrgica (amb percentatges entre el 2,6% i el 4,4%). La resta de malalties no arriben a una incidència del 2%. Pel que fa a població de 15 o més anys, les malalties prevalents eren la hipertensió arterial (15,1%), les alteracions del mecanisme lipídic (12%), la depressió (11,6%) i l'obesitat (9,6%), sempre amb percentatges inferiors a la mitjana catalana.

Il·lustració 16 - Dades destacades de morbiditat de l'ABS Vic Nord, 2025
Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

La població major de 18 anys atesa per problemes de salut mental va ser del 3,4%, una mica per sobre de la mitjana catalana (2,8%).

Els problemes mentals més atesos en règim ambulatori de salut mental varen ser l'esquizofrènia, els traumes i estrès, les depressions i els trastorns de la por, però en cap cas no superaven el 0,6% de la població total, uns percentatges semblants als de Catalunya.

Pel que fa a les persones menors de 18 anys ateses per problemes de salut mental en règim ambulatori, la incidència és encara més baixa: el dèficit d'atenció o hiperactivitat (1,2%) i els trastorns de l'espectre autista (0,9%) són les malalties més freqüents, percentatges molt semblants als del cas català.

La taula següent recull la incidència de les patologies relacionades amb el pes corporal, que en cap cas no estaven per sobre dels percentatges catalans:

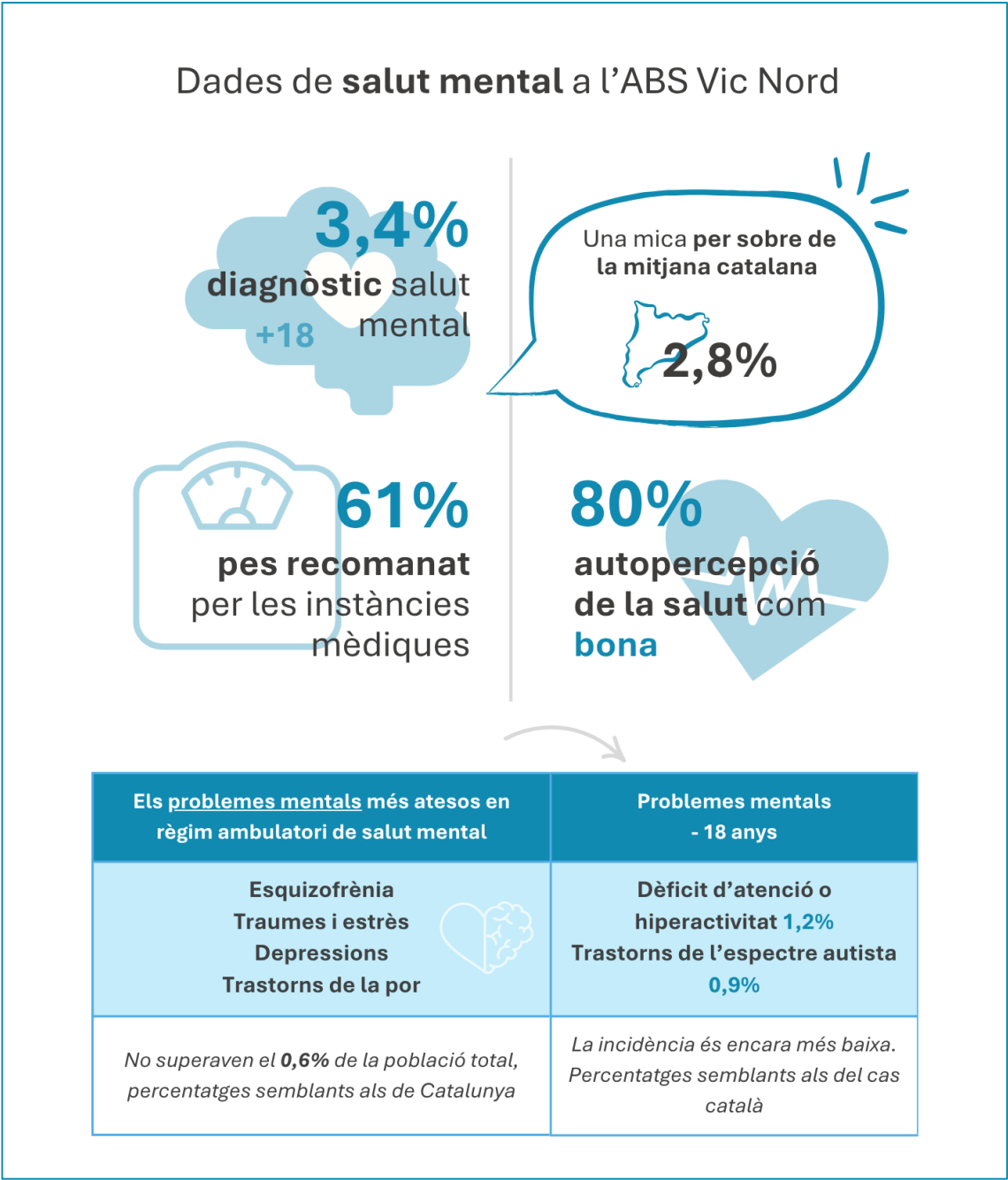
Taula 9 - Percentatge de la població per edats sobre la incidència de les patologies amb el pes corporal de l'ABS Vic Nord

		Homes	Dones	Total
Població de 6-17 anys amb excés de pes	%	9,8	8,9	9,4
Població de 18-74 anys amb excés de pes	%	19,7	23,3	21,5
Població de 6-17 anys amb sobrepès	%	1,9	2	2
Població de 18-74 anys amb sobrepès	%	8,8	8,8	8,8
Població de 6-17 anys amb obesitat	%	7,9	6,8	7,4
Població de 18-74 anys amb obesitat	%	10,9	14,5	12,7

Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

De tota manera, cal dir que més del 61% de la població de l'ABS es trobaria per sobre del pes recomanat per les instàncies mèdiques.

El 80% de la població total considera que el seu estat de salut és bo, un percentatge semblant al del conjunt català i sense que s'apreciïn diferències pel que fa al sexe de les persones.

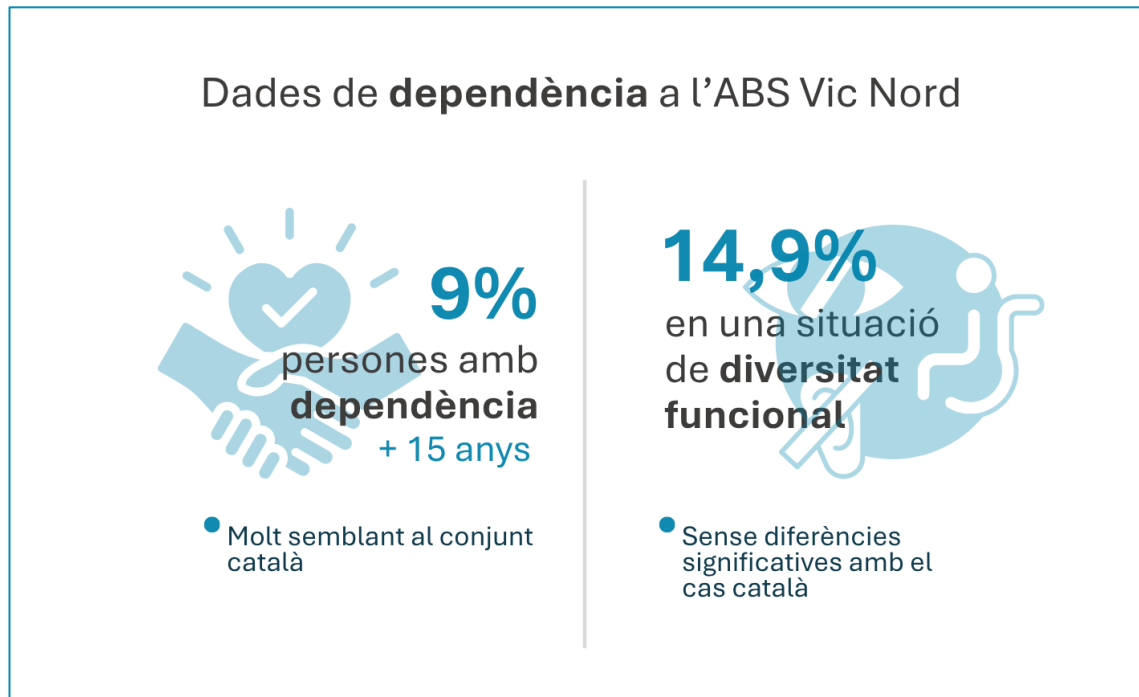

Il·lustració 17 - Dades destacades de salut mental a l'ABS Vic Nord, 2025

Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

El percentatge de persones amb dependència majors de 15 anys se situa en el 9%, dada molt semblant al conjunt català.

El 14,9% de la població estava en una situació considerada de diversitat funcional, sense diferències significatives amb el cas català.

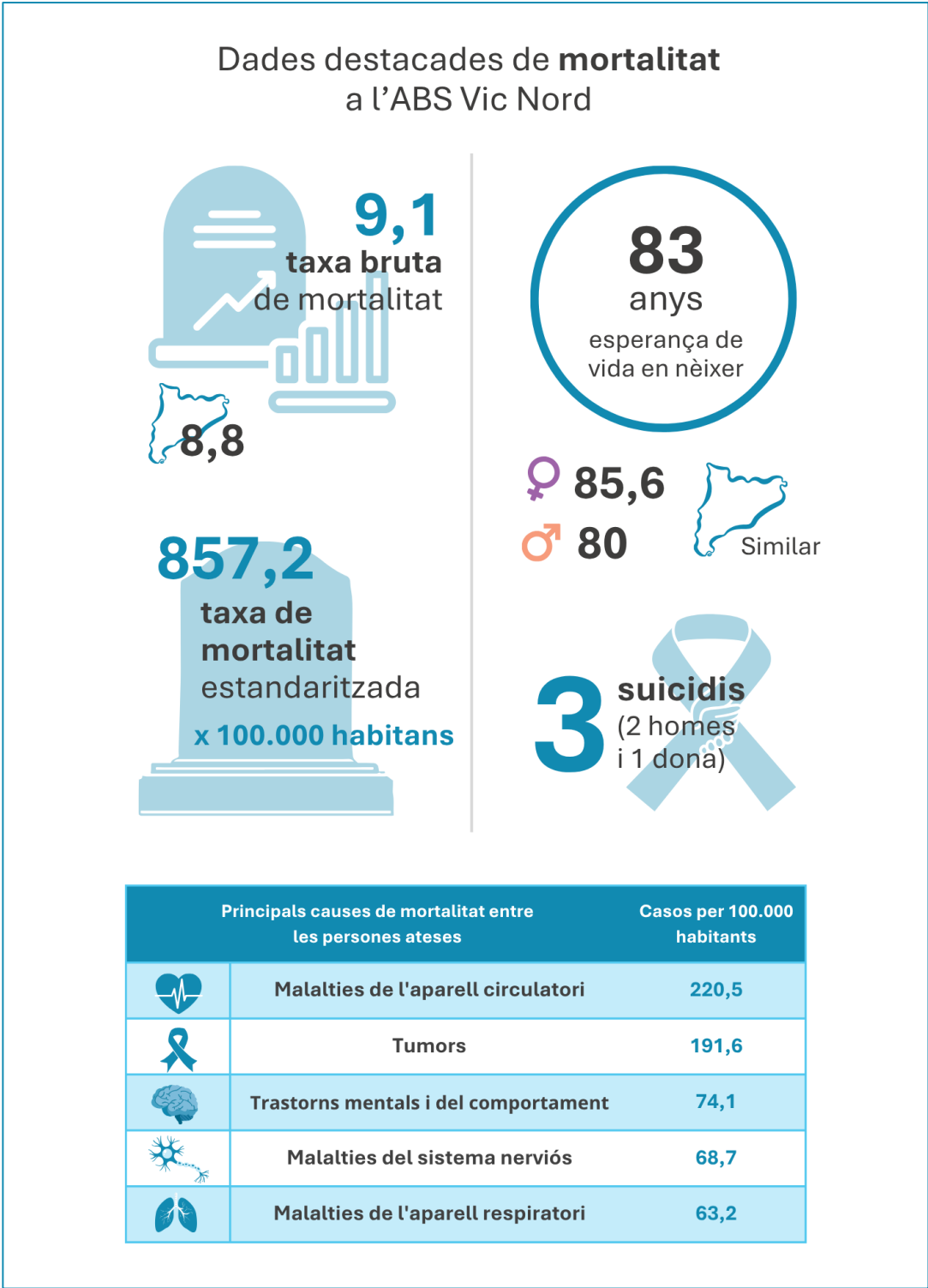
Il·lustració 18 - Dades destacades de dependència a l'ABS Vic Nord, 2025

Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

La taxa bruta de mortalitat se situava en el 9,1, molt semblant a la catalana (8,8). Aquesta taxa estandarditzada a 100.000 habitants dona un total de 857,2, que es troba en la mateixa línia que la catalana (les diferències, tot i existir, no són estadísticament significatives).

Les taxes de mortalitat específica per 100.000 persones situen les malalties de l'aparell circulatori (220,5), els tumors (191,6), els trastorns mentals i del comportament (74,1), les malalties del sistema nerviós (68,7) i les malalties de l'aparell respiratori (63,2) com les principals causes de mortalitat entre les persones ateses en aquesta ABS. Aquest rànquing és el mateix que en el conjunt català.

El nombre de suïcidis va ser de 3 (2 homes i 1 dona). L'esperança de vida en néixer era de 83 anys, molt semblant a la catalana, però clarament diferent entre homes (80) i dones (85,6).

Il·lustració 19 - Dades destacades de mortalitat a l'ABS Vic Nord, 2025
Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

La població consumidora de tabac (15,4%) estava lleugerament per sota de la mitjana catalana. El percentatge de població assignada que presentava problemes de consum de risc d'alcohol se situava en el 3,9%, una mica menor que en el cas català, però sense significació estadística.

Un 50,3% de la població deia seguir una dieta mediterrània, possiblement una mica per sota de la mitjana catalana. Per contra, sí que es veien diferències significatives quant a l'activitat física, tot i que afirmava practicar-ne el 76,3% de la població assignada.

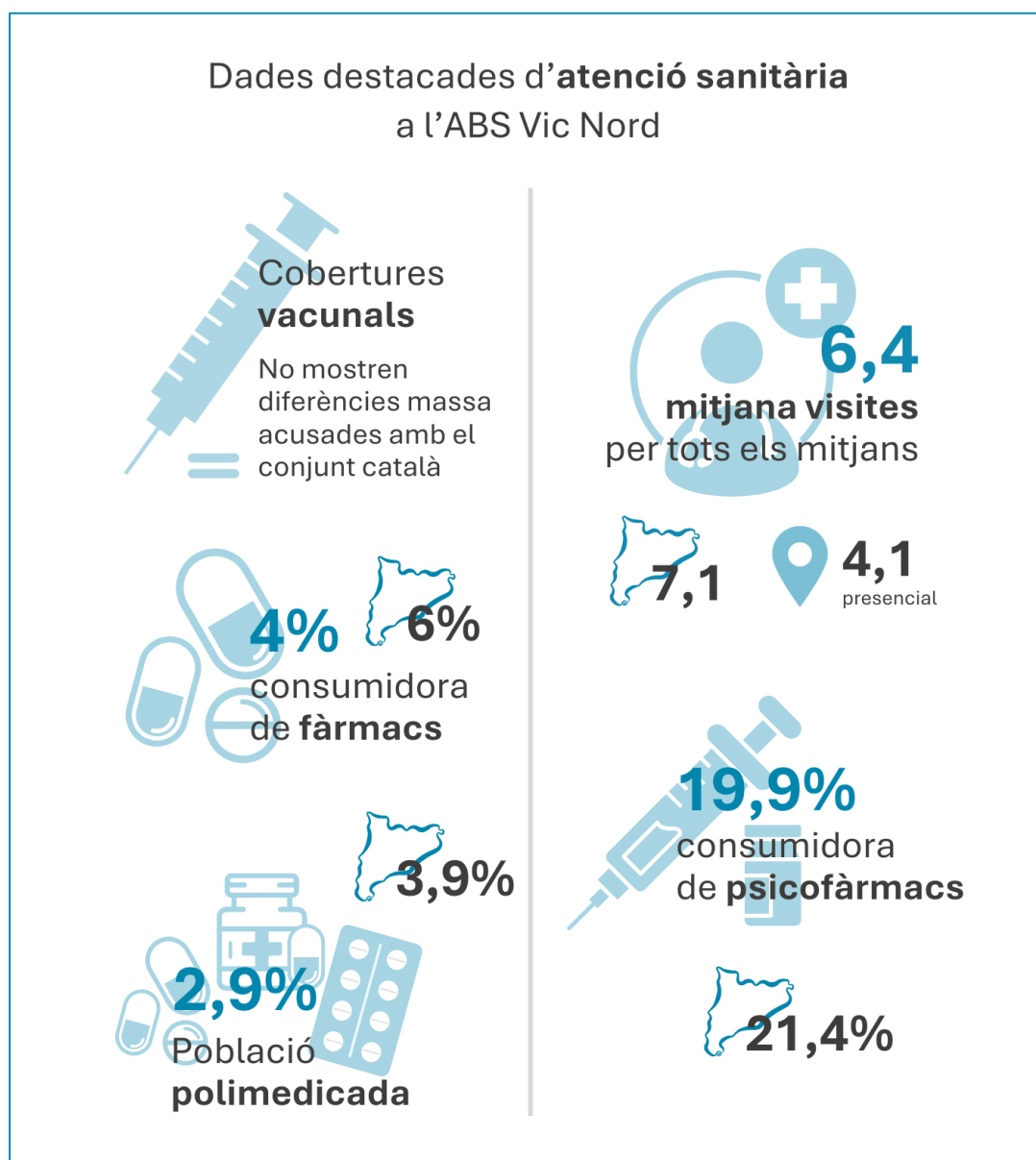
Il·lustració 20 - Dades destacades d'addiccions i vida saludable a l'ABS Vic Nord, 2025

Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

Les cobertures vacunals no mostren diferències massa acusades amb el conjunt català.

Si la mitjana de visites totals (per tots els mitjans) era a Catalunya de 7,1, en el cas d'aquesta ABS es quedava en 6,4 (4,1 eren presencials).

La població consumidora de fàrmacs era del 4% (a Catalunya el 6%), però el 19,9% consumia psicofàrmacs (a Catalunya el 21,4%). El percentatge de població polimedicada (2,9%) estava un punt per sota de la mitjana catalana.

Il·lustració 21 - Dades destacades d'atenció sanitària a l'ABS Vic Nord, 2025
Font: AQUA's. Indicadors de salut comunitària, 2025

5.2. DADES DE SALUT DE GURB

Amb les dades facilitades per l'EAP Vic Nord, es presenten les següents dades específiques de les persones assignades a l'ABS Vic Nord que pertanyen a Gurb, essent un total de 269 infants i 1.799 adults.

Taula 10 – Dades de salut específiques de les persones assignades a l'ABS Vic Nord pertanyents a Gurb

	Dones					Homes				
Diagnòstic	<6	6-17	18-74	>74	total	<6	6-17	18-74	>74	total
Obesitat		3	63	32	98	1	4	61	16	82
Sobrepès		2	21	13	36		1	25	11	37
hipertensió			62	72	134			111	57	168
Perfil lipídic		1	111	62	174		3	125	36	164
Depressió			48	21	69		1	31	8	40
Esquizofrènia			1		1			4		4
Trauma i estrès		1	48	9	58		1	20	5	26
Por			2		2		1	3		4

I la cobertura vacunal de les persones de l'ABS Vic Nord que pertanyen a Gurb és:

Taula 11 – Cobertura vacunal de les persones de Gurb (ABS Vic Nord)

	Infants	Adults
Vacuna	Cobertura	Cobertura
Anticòs VRS	7,43%	
Antiràbica		0,94%
Antitifoïdal	1,12%	10,45%
Colera		0,06%
Dengue		0,06%

Diftèria	96,65%	87,49%
Encefalitis japonesa		0,33%
Febre Grog	1,12%	4,56%
Grip A		0,72%
Grip estacional	18,96%	26,90%
Haemophilus influenzae B	96,28%	21,46%
Hepatitis A	87,73%	19,46%
Hepatitis A+B		17,29%
Hepatitis B	95,91%	23,90%
Herpes zòster		3,00%
Immunoglobulina Anti – D (Rh)		0,50%
Immunoglobulina antitetànica		0,06%
Meningocòcica MACYW	45,35%	11,78%
Meningocòcica A		0,06%
Meningocòcica A-C		7,62%
Meningocòcica C conjugada	91,82%	29,91%
Meningocòcica B	71,00%	2,72%
Parotiditis	89,22%	40,80%
Pneumo 23 valent	0,37%	13,79%
Pneumo conjugada 10 valent		0,39%
Pneumo conjugada 13 valent	89,59%	3,28%
Pneumo conjugada 15 valent	8,55%	
Pneumo conjugada 20 valent	0,37%	4,34%

Pneumo conjugada 7 valent	0,74%	9,39%
Pòlio	96,28%	37,52%
Rotavirus	62,08%	1,72%
Rubeola	89,22%	41,41%
SARS-CoV2	19,70%	72,98%
Tètanus	96,65%	87,55%
Tosferina	96,65%	37,85%
Tuberculosis	2,23%	0,22%
Vacuna VPH2		1,17%
Vacuna VPH4		4,89%
Vacuna VPH9	23,42%	4,89%
Varicel·la	75,46%	9,84%
Xarampió	89,22%	41,13%

5.3. DADES DE SALUT DELS ESTUDIANTS DE L'INSTITUT DE GURB

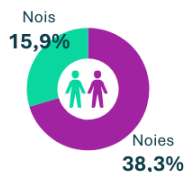
Tot seguit s'exposen els principals resultats de l'estudi de Desk-Cohort ([il·lustració 22](#)), realitzat el curs 2023-2024 a estudiants de 2n i 4t d'ESO, amb un total de persones enquestades de 129, 69 nois i 60 noies.

Resultats Institut de Gurb 2023-2024

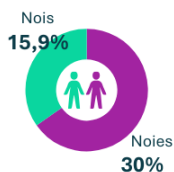
Nombre de participants: 129 (69 nois i 60 noies) | Cursos: 2n i 4rt ESO

SALUT EN GENERAL

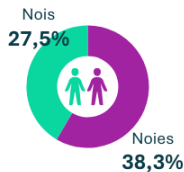
% de persones que no perceben la seva salut com a excel·lent o molt bona

% de persones que presenten malestar mental¹

% de persones voldrien tenir una imatge corporal més prima²

% de persones que pateixen asma

% de persones que presenten obesitat segons l'IMC

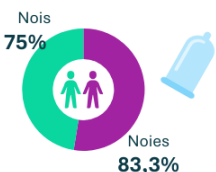

SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA

% de noies que s'han sentit limitades a fer alguna activitat del seu dia a dia degut a la regla (n=48)

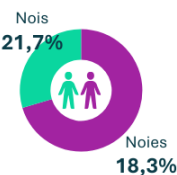

% de persones que no sempre fan ús del preservatiu quan tenen relacions amb penetració anal o vaginal (Nois= 4; Noies= 6)

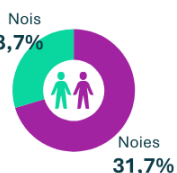

VIOLENCIES

% de persones que reporten haver patit bullying en el darrer any

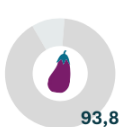

% de persones que reporten haver patit violència sexual (Prefereixen no respondre 5 nois i 4 noies)

ALIMENTACIÓ⁵

% de persones que fan un consum inferior a 2 racions de fruita al dia

% de persones que fan un consum inferior a 2 racions de verdura al dia

93,8

% de persones que fan un consum de brioixeria superior al recomanat (màxim 1 vegada/setmana)

% de persones que fan un consum de refrescos superior al recomanat (màxim 1 vegada/setmana)

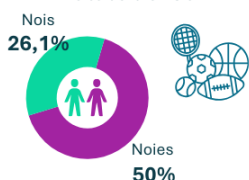
52,7

% de persones que fan un consum de begudes energètiques superior al recomanat (màxim 1 vegada/setmana)

17,8

ACTIVITAT FÍSICA

% de persones que no compleixen amb les recomanacions d'activitat física de la OMS³

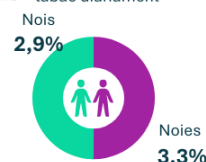

CONSUM DE SUBSTÀNCIES ADDICTIVES

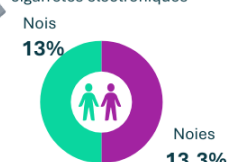
Mitjana d'edat en què les persones comencen a fumar tabac 13,4 i 13,1

% de persones que fumen tabac diàriament

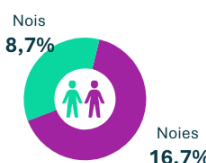
% de persones que fumen cigarretes electròniques

Mitjana d'edat en què les persones comencen a beure 13,1 i 12,7

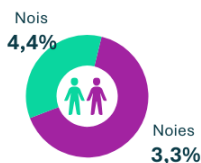
% de persones que fan un consum de risc d'alcohol⁶

Mitjana d'edat en què les persones comencen a fumar cànnabis 13,7 i 13,6

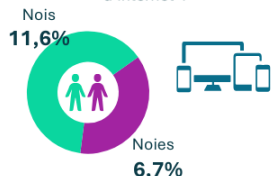

% de persones que fan un consum de risc de cànnabis⁷

ÚS DE PANTALLES

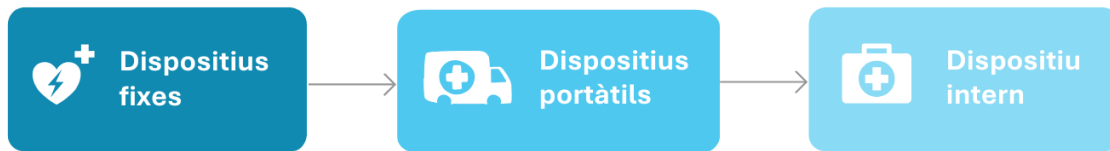
% de persones que fan ús problemàtic d'internet⁴

¹ Malestar mental: Puntuació de 44 o menys en el test WEMWBS. ² Percepció de la imatge corporal segons el mètode Stunkard Body Silhouette Chart. ³ Criteris Organització Mundial de la Salut: activitat física extenuant o moderada mínim 1 hora al dia. ⁴ Ús problemàtic d'internet: Puntuació de 28 o més en el 1 test CIUS. ⁵ Segons l'Índex d'Alimentació Saludable per la població Espanyola. ⁶ Consum de risc d'alcohol: Puntuació de 3 o més en el test AUDIT-C. ⁷ Consum de risc de cànnabis: Puntuació de 7 o més en el test CAST-F.

5.4. MUNICIPI CARDIOPROTEGIT

Gurb disposa de **diferents DEA** fixes, portàtils i interns ubicats en diferents espais:

- **Dispositius fixes**

Es tracta de dispositius connectats a Salut Respon i amb trucada a Mossos d'Esquadra en el moment de la seva activació. Localitzables a la **APP 061**

Salut respon i ubicats a:

- Recinte de l'Esperança.
- Plaça Amistat.
- Pavelló poliesportiu municipal.
- Urbanització de Serrabonica.
- Parròquia de Sant Julià Sassorba.
- Parròquia Granollers de la Plana.
- Urbanització del Soler.

- **Dispositius portàtils**

Es disposa de 2 dispositius mòbils als 2 vehicles de la brigada de l'Ajuntament.

- **Dispositiu intern**

Dispositiu portàtil al Camp de futbol, sense connexió automàtica.

06

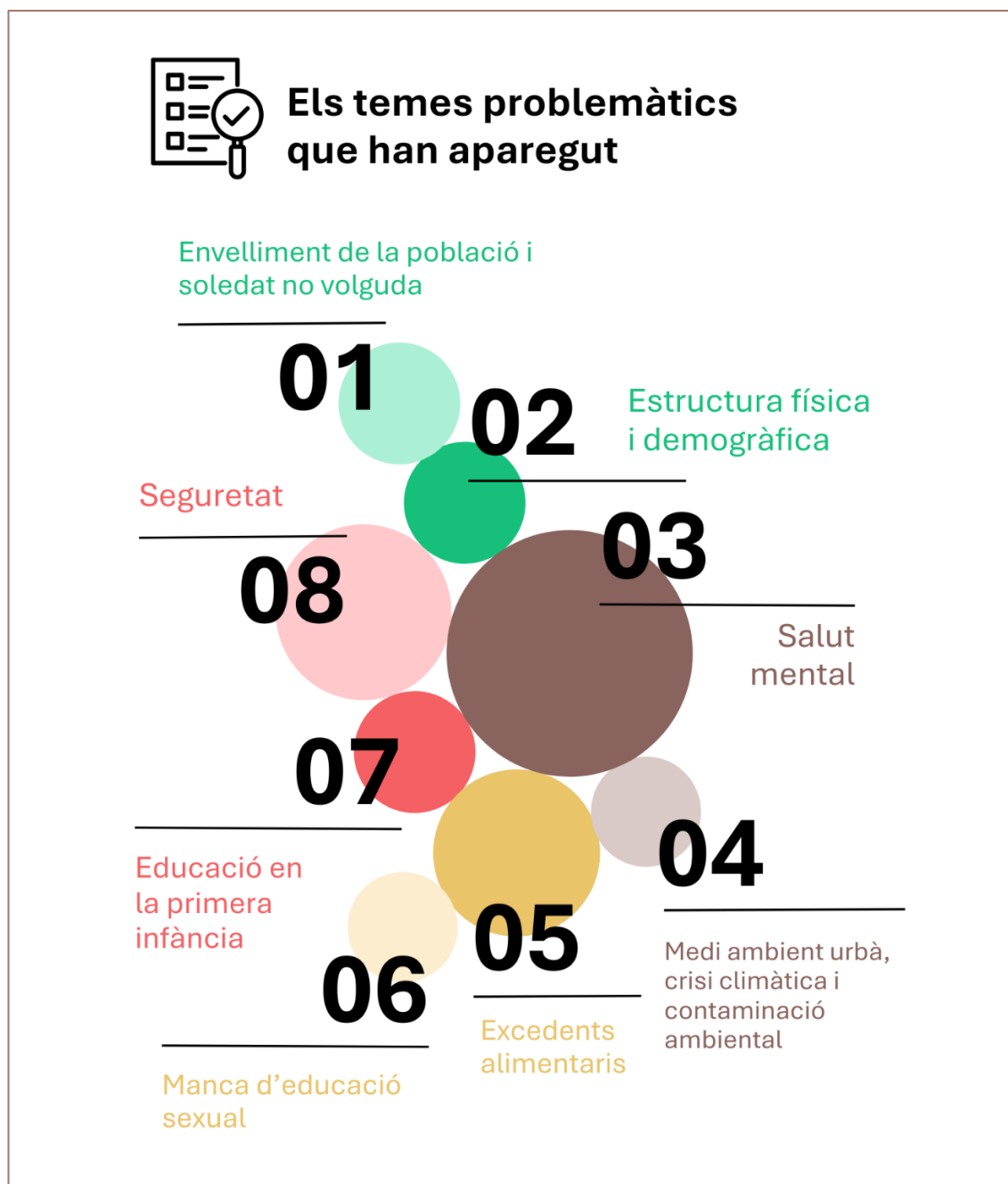
ANÀLISI QUALITATIVA

6. ANÀLISI QUALITATIVA

Els resultats que es presenten segueixen l'eix de les idees, agrupades per ordre d'aparició, en el grup focal (GF).

Aquest GF, per la seva dinàmica i composició, molt rica, integrada per persones que per les seves feines i proximitat a la població, eren molt coneixedores de la situació del municipi, es va semblar més a un grup de discussió.

La taula base inicial és un instrument de treball que bolca les idees expressades en el grup. S'ha fet a través d'una única taula en tres columnes. En la primera, d'esquerra a dreta, es mencionarà el tema genèric a que correspon les aportacions dels participants. En la segona es descriuen els elements més significatius dels discursos aportats a partir de les notes preses en el grup. En la tercera, apareixen les idees força de cada contribució.

Aquesta taula està endreçada d'acord amb l'aparició dels temes en el GF.

Taula 12 – Idees expressades en el grup focal per ordre d'aparició

Tema genèric	Elements discursius	Idees força de problemàtica de salut
Envelliment de la població i soledat no volguda	- Les persones nouvingudes al municipi tenen un bon estat de salut - Nivell socioeconòmic en general alt - Malnutrició en les persones grans, moltes d'elles que viuen soles i que no tenen cura d'una alimentació saludable i adient per la seva situació (especialment hipoproteica). - Dispersió i ubicació dels habitatges en una bona part del municipi que genera aïllament - Dificultat per accedir a activitats socials i trobades	El creixement de Gurb es deu en part a les migracions internes de persones de l'àrea metropolitana de Barcelona, amb elevats nivell socioeconòmic. Es detecta una preocupació per l'envelliment de la població i els efectes de la soledat no volguda. Les persones grans que viuen soles pateixen sovint malnutrició, especialment per una alimentació no adaptada. La dispersió del municipi dificulta l'accés a activitats socials i incrementa l'aïllament.
Estructura física i demogràfica	- Molt dispers - Problemes d'accessibilitat a les activitats del municipi - Habitatges dispersos i dificultats per constituir xarxes relacionals amb presència física. - Els habitants tenen una bona xarxa de contactes virtuals.	L'extensió i l'orografia del municipi amb múltiples petits nuclis (parròquies) fa que presenti aspectes ambivalents per a la salut, en la mesura que hi aspectes lligats a la

	- Els serveis i la comunitat estan lluny estan lluny - Ús obligat dels cotxes que afavoreixen el sedentarisme	socialització i la participació en la vida col·lectiva que són difícils d'atendre.
Salut mental	- Trasllat de violència - Ús abusiu de les pantalles i del seu contingut - Freqüència del ciberassetjament. - Elevada freqüència de trastorns del neurodesenvolupament (TCA, TDAH, TEA...) - Angoixa - Depressió - Addiccions - Ús abusiu de les xarxes socials - Poca atenció a la diversitat - Estigma - Dificultat d'integrar les diferències i les discapacitats	El grup posa èmfasi en la presència d'angoixa, depressió, addiccions, trastorns del neurodesenvolupament (TCA, TDAH, TEA) i ciberassetjament, especialment entre els adolescents i joves. També es destaca l'estigma social i la manca d'atenció a la diversitat i les discapacitats que afecten a les persones que estan a les residències que donen suport a les persones amb discapacitats diverses.
Medi ambient urbà, crisi climàtica i contaminació ambiental.	- Caques dels gossos - Plagues de coloms i cotorres - Plaques solars nius d'animals - Manca de refugis climàtics - Arribada de contaminació procedent de l'àrea metropolitana i per les indústries locals, atès que la població està situada propera a polígons industrials - Sorolls per la proximitat a la carretera - Purins - Aigües de fonts i de pous - Papereres no suficientment mantingudes	Es perceben problemes com plagues urbanes (coloms, cotorres), excrements de gossos i manca de refugis climàtics. També es denuncia contaminació atmosfèrica, acústica i del sòl, procedents tant de l'entorn metropolità com de la indústria local.

Excedents alimentaris	- Per part de les empreses transformadores d'aliments hi ha la sensació que als excedents se'ls hi pot donar un ús social i evitar el malbaratament.	La presència d'empreses transformadores genera excedents alimentaris que actualment no es reaprofiten. Apareix el malbaratament com a tema relacionat amb la salut i la justícia social.
Manca d'educació sexual	- Percepció de la banalització de la protecció en les relacions sexuals.	Es constata una pèrdua de consciència sobre la protecció en les relacions sexuals, amb preocupació per embarassos no desitjats i infeccions de transmissió sexual entre la població jove.
Educació en la primera infància	- No hi ha aprofitament suficient de les oportunitats educatives que es poden fer en la primera infància en relació als hàbits i a la motricitat fina. - Manca d'espais suficientment protegits perquè els nens o nenes puguin gaudir (sovint ocupades per gossos o - Polls - Conjuntivitis - Malalties a les escoles (actuen com a guarderies)	No s'aprofiten suficientment les oportunitats educatives per a la promoció d'hàbits saludables en la primera infància. A les escoles es detecten problemes higiènics i manca d'espais de joc segurs, sovint ocupats per animals.
Seguretat	- Evitar robatoris - Seguretat viària - Manca de ciberseguretat	La seguretat viària, els robatoris i la manca de ciberseguretat són percebuts com a factors que afecten la salut i el benestar. La protecció de la població més vulnerable és una preocupació latent.

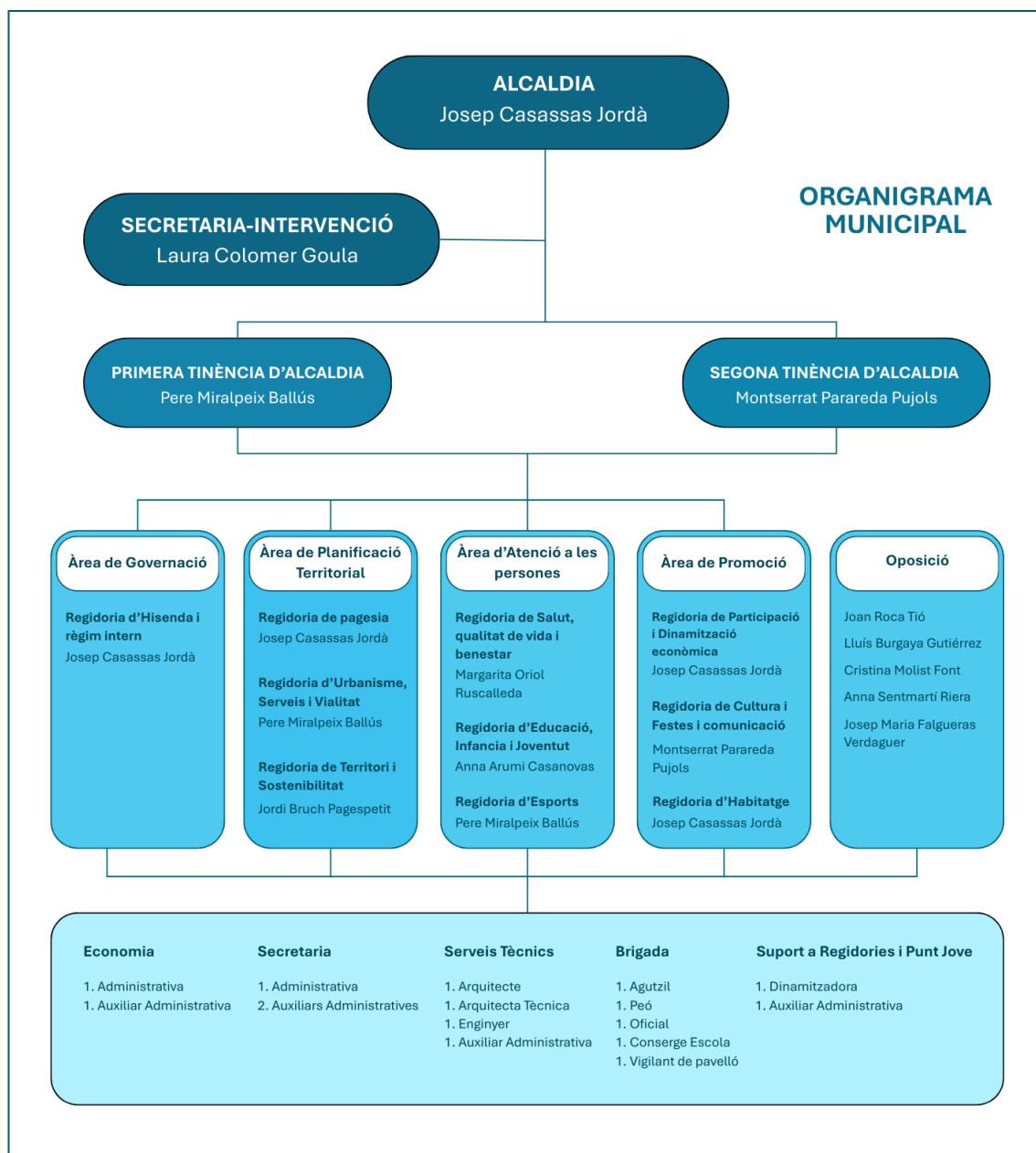
07

ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

7. ORGANITZACIÓ INSTITUCIONAL I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

7.1. ÒRGANS DE GOVERN I REGIDORIES

II·lustració 23 – Organigrama municipal de Gurb

Il·lustració 24 - Entitats i associacions de Gurb

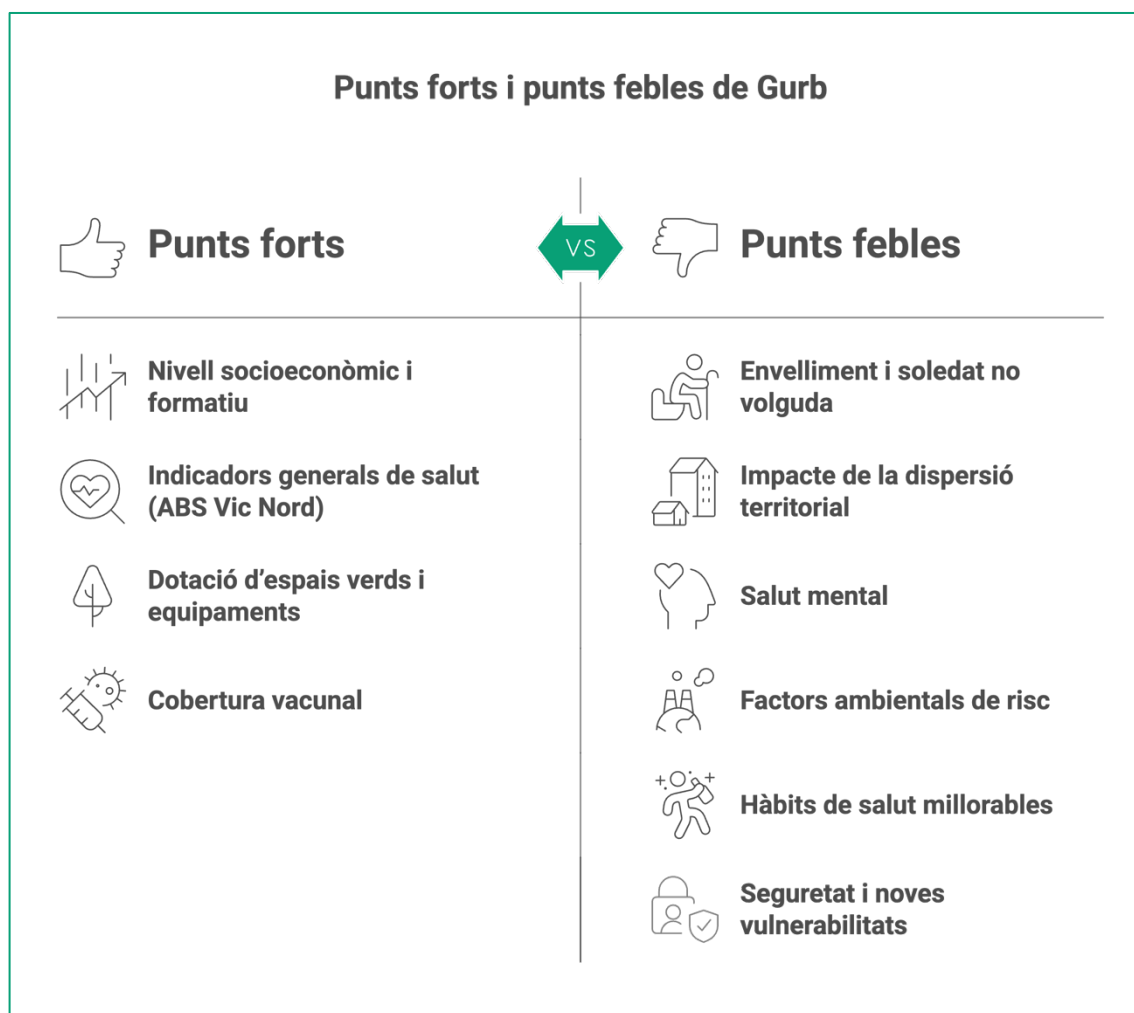
08

CONCLUSIONS

8. CONCLUSIONS

Gurb presenta un **perfil socioeconòmic favorable**, amb nivells de renda, formació i activitat econòmica superiors a la mitjana catalana. Aquest context és un determinant positiu de la salut i es reflecteix en uns indicadors globals de salut similars o lleugerament millors que els de Catalunya, especialment pel que fa a morbiditat general, consum de tabac, obesitat i polimedicació.

Il·lustració 25 – Punts forts i punts febles de Gurb

Els **principals reptes estratègics** que orientaran el Pla d'acció van encaminats a:

Il·lustració 26 – Els principals reptes estratègics de salut de Gurb

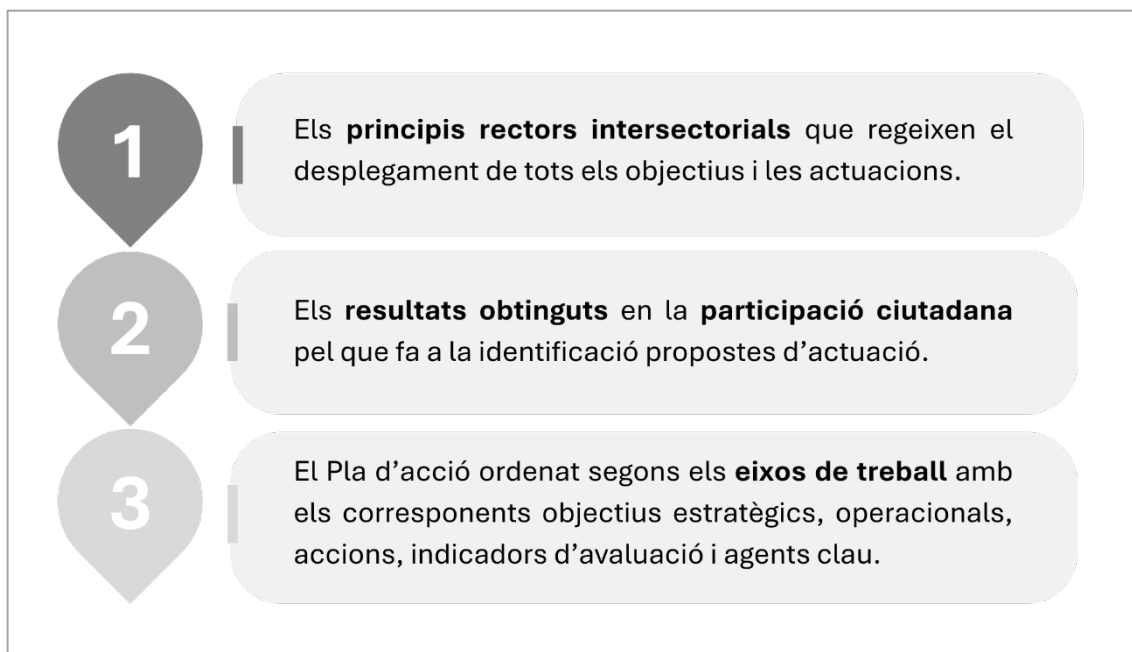
09

PLA D'ACCIÓ

9. PLA D'ACCIÓ

A continuació s'exposen les **línies generals del Pla d'acció del Pla de salut de Gurb**, estructurades en:

Il·lustració 27 - Línies generals del Pla d'acció del Pla de salut de Gurb

En l'elaboració d'aquest pla local de salut s'han treballat de manera transversal, intersectorial i interseccional els eixos d'equitat.

9.1. PRINCIPIS RECTORS INTERSECTORIALS

El **Pla d'acció de Gurb** es regeix per un seguit de principis que tindran incidència en la forma en què es formulin els objectius estratègics, els objectius operacionals i les actuacions corresponents.

El conjunt de principis que s'exposen a continuació responen a una aproximació de la salut a totes les polítiques que permet ampliar i fer més complexa l'**anàlisi sobre la producció de les desigualtats socials en contextos específics**, la qual cosa ajuda a captar com s'expressen les relacions de poder en la vida quotidiana de les persones i en les seves experiències.

Concretament, aquesta aproximació teòrica posa l'accent en com **diferents categories socials** (gènere, classe, ètnia, diversitat funcional, edat, etc.) interaccionen entre si.

PERSPECTIVA DE GÈNERE I DIVERSITAT SEXUAL I IDENTITAT DE GÈNERE

L'aproximació a la salut des d'una perspectiva de gènere i una perspectiva LGTBI+ implica planificar, dissenyar i executar polítiques en salut que tinguin en consideració les diferències entre dones i homes, així com les diferències entre les persones d'acord a la seva orientació sexual (qui ens agrada), identitat de gènere (qui som, com ens identifiquem), expressió de gènere (com ens expressem i relacionem amb el món) i sexe biològic (quin cos tenim). És a dir, cal tenir en compte la manera en què les diverses actuacions, situacions i necessitats **afecten les dones i persones LGTBI+ de manera concreta i diferenciada**. Aquestes diferències, que acaben manifestant-se en forma de desigualtats (per exemple, com a dificultats de salut específiques), són producte d'un mateix sistema, que privilegia certes formes de ser i estar al món mentre en perjudica d'altres, per acció o per omissió.

La perspectiva de gènere i la perspectiva LGTBI+ en salut s'orienten a conèixer i actuar sobre els processos de desigualtat i d'exclusió social que les dones i les persones LGTBI+ poden patir pel fet de pertànyer a una categoria social que es troba en situació jerarquitzada en relació amb les categories socials masculí, heterosexual, endosexuals i cisgènere.

PERSPECTIVA INTERCULTURAL

Un abordatge intercultural de la salut implica **conèixer i valorar la diversitat social, cultural i biològica de les persones**, per incorporar-la en totes les polítiques en salut. També suposa ser conscient de la relació entre la conceptualització de la salut i la cultura. Treballar en entorns d'alta diversitat cultural implica revisar la pròpia manera d'entendre la salut, les cures i les malalties per evitar que la identitat cultural d'una persona constitueixi un obstacle en l'accés i en les oportunitats de gaudir d'una salut adequada.

PERSPECTIVA DE LA DIVERSITAT FUNCIONAL

Diversitat funcional és un **terme alternatiu** al de discapacitat que ha començat a utilitzar-se a l'Estat espanyol a iniciativa de les mateixes persones afectades. Aquest terme s'orienta a substituir altres semàntiques que es consideren pejoratives, com “discapacitat” o “minusvàlua”. Es proposa un canvi cap a una terminologia no negativa, no rehabilitadora sobre la diversitat funcional.

Amb el terme diversitat funcional es proposa una nova visió que no és negativa, que no implica malaltia, deficiència, paràlisi, retard, etc. independentment de l'origen patològic, genètic o traumàtic de la diversitat en qüestió. No obstant això, no es nega que es parla de persones que són diferents a la norma estadística i que, per aquest motiu, realitzen algunes de les seves funcions de manera diferent a la mitjana de la població.

Sota la perspectiva de la diversitat funcional es considera essencial **donar suport a la independència en tots els àmbits de la vida quotidiana** proporcionant a cada persona les eines que necessita per desenvolupar-se en aquests àmbits, de manera que prengui el control de la seva pròpia vida i pugui gestionar la seva salut.

PERSPECTIVA DE CLASSE SOCIAL

La classe social, mesurada a través de l'ocupació o posició socioeconòmica (nivell d'estudis o ingressos) té un **elevat impacte en la salut de les persones** i és un dels factors que contribueix a la creació de desigualtat socials.

PERSPECTIVA DE CICLE VITAL

L'adopció d'un enfocament de la salut des de la perspectiva de cicle vital constitueix una estratègia clau recollida en les àrees prioritàries d'acció del Marc per a la salut 2020 de la Regió europea de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Des de l'enfocament de cicle vital es promou la **intervenció primerenca** i la importància de l'atenció a la salut **durant els canvis que es produeixen en el desenvolupament**, al mateix temps que es potencia la implementació d'accions dirigides a tot el conjunt de la població.

El **pla d'acció** que s'exposa a continuació s'orienta en base a **cinc eixos de treball**, no prioritzats al considerar que totes elles tenen la mateixa atenció, i que han estat definits arran dels problemes i/o necessitats de salut detectades al perfil de salut i de les competències.

Per a la definició de les accions del Pla d'acció es realitzar una sessió participativa anomenada World Cafè, amb la participació de la ciutadania⁵² i una enquesta on-line⁵³, distribuïda per xarxes socials i al web de l'Ajuntament.

Els **eixos de treball** identificats son:

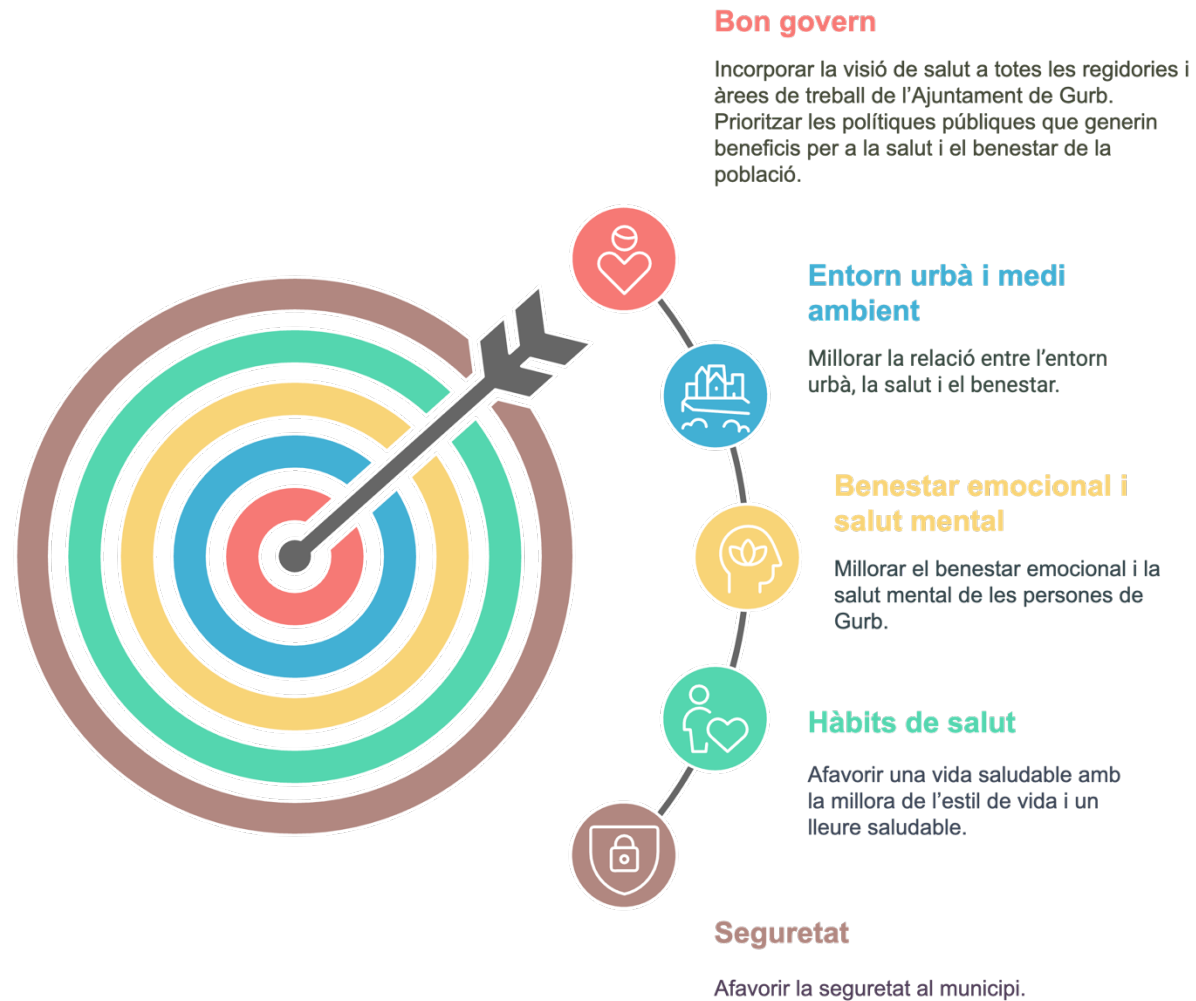
1. Bon govern
2. Entorn urbà i medi ambient
3. Benestar emocional i salut mental
4. Hàbits de salut
5. Seguretat

⁵² Participació de 36 persones

⁵³ Participació de 80 persones. Per sexe: 73,8% dones i 26,2% homes; Per edats: 41,8% entre 41 i 60 anys, 22,5% entre 61 i 70 anys i un 11,3% entre 71 i 80 anys. Per nivell d'estudis finalitzats: 53,8% estudis universitaris, 23,8% postsecundaris no universitaris; 7,5% secundaris, 10% educació primària i 5% doctorat.

Eixos de treball i objectius estratègics per a Gurb

EIX DE TREBALL: BON GOVERN

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

- Incorporar la visió de salut a totes les regidories i àrees de treball de l'Ajuntament de Gurb.
- Prioritzar les polítiques públiques que generin beneficis per a la salut i el benestar de la població.

Objectius operacionals	Accions	Activitats	Periodicitat					Indicadors d'avaluació	Agents implicats
Impulsar i coordinar les accions definides al Pla d'acció del Pla de salut de Gurb	Constituir la Taula de salut del municipi		2026	2027	2028	2029	2030	Indicadors	Ajuntament ASPCAT CatSalut EAP Vic Nord Centres docents Entitats/Associacions
		Definir l'objectiu i l'abast de la Taula, la composició i funcionament	x					Document de definició aprovat Nº d'agents representats Calendari anual de reunions	
		Reunions bimestrals de la Taula	x	x	x	x	x	Nº reunions realitzades / planificades % assistència mitjana Nº acords en acta	

								% acords executats en termini	
Treballar per garantir la coordinació i la relació entre les diferents entitats/organismes proveïdors de salut i serveis socials	Coordinar-se amb les institucions/organismes proveïdors de salut, serveis socials i educació	Reunions bimestrals de coordinació i davant de necessitats detectades	x	x	x	x		Actes Registre d'incidències/necessitats	Ajuntament de Gurb ASPCAT CatSalut Centres docents EAP Vic Nord
Fomentar la comunicació de totes les activitats que s'organitzen al municipi i garantir-ne l'accessibilitat	Garantir la difusió de les activitats que es realitzen al municipi	Mantenir l'agenda única per a la difusió d'activitats	x					Agenda creada i publicada Nº activitats publicades/mes Nº canals utilitzats Nº visites/consultes	Ajuntament de Gurb Entitats/Associacions
	Promoure l'accessibilitat a les activitats en les diferents parròquies	Organitzar activitats als diferents barris/parròquies	x	x	x	x	x	Nº activitats per parròquia % activitats fora del nucli	Ajuntament de Gurb Entitats/Associacions

Fomentar el civisme i el compliment de les normatives existents	Incorporar la figura d'agent cívic - dinamitzador	Valorar la convocatòria d'una plaça d'agent cívic - dinamitzador			x			Informe de valoració Decisió presa	Ajuntament de Gurb
	Fer complir les normatives existents	Redacció i publicació d'una ordenança de civisme	x	x				Ordenança aprovada i publicada	Ajuntament de Gurb

EIX DE TREBALL: ENTORN URBÀ I MEDI AMBIENT

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

- Millorar la relació entre l'entorn urbà, la salut i el benestar.

Objectius operacionals	Accions	Activitats	Periodicitat					Indicadors d'avaluació	Agents implicats
			2026	2027	2028	2029	2030	Indicadors	
Garantir la comunicació en els nivells d'ozó	Comunicar els nivells d'ozó a la població quan superin el llindar	Notificar via xarxes socials de la superació del llindar d'ozó	x	x	x	x	x	Nº avisos publicats quan hi ha superació Interaccions (visualitzacions, comparticions)	Ajuntament de Gurb
Afavorir l'accessibilitat al municipi i al seu entorn	Elaborar el Pla d'accessibilitat	Redactar el Pla d'accessibilitat del municipi		x				Pla redactat Pla aprovat Nº barreres detectades Calendari i pressupost	Ajuntament de Gurb

		Valorar l'ampliació de la freqüència del transport públic actual i ampliar recorreguts a Vic		x	x			Sollicitud/estudi realitzat Nº gestions Canvi efectiu en servei (sí/no)	Ajuntament de Gurb
Fomentar la mobilitat activa	Potenciar els camins saludables	Crear camins saludables per l'entorn del municipi		x	x	x		Nº camins habilitats Km de recorreguts Nº punts de senyalització	Ajuntament de Gurb Centres docents EAP Vic Nord Entitats/Associacions
		Compartir al web municipal recorreguts accessibles al municipi i al seu entorn	x	x	x	x	x	Nº recorreguts publicats % amb info completa Nº visites a la secció	Ajuntament de Gurb
Fomentar l'entorn i el municipi com a espai de benestar	Millorar la Il·luminació	Definir i instal·lar punts de llum en espais amb baixa il·luminació: escoles velles, escoles noves...	x	x	x	x	x	Nº punts foscos identificats Nº punts instal·lats % execució anual Reducció de queixes	Ajuntament de Gurb

	Reformar espais públics	Remodelar la Plaça de l'Amistat	x	x	x			Remodelació realitzada	Ajuntament de Gurb
		Augmentar la biodiversitat i l'arbrat en les zones residencials	x	x	x	x	x	Nº arbres plantats/any % supervivència 12 mesos Nº espais naturalitzats	Ajuntament de Gurb
		Treballar per a la millorara de la seguretat als accessos a la C-25 i la C-17	x	X				Sollicitud formal realitzada Nº gestions Millores executades	Generalitat de Catalunya
	Millorar la neteja al municipi	Millorar la neteja amb la Brigada municipal o un servei extern	x	x	x	x	x	Nº hores dedicades/mes Nº incidències registrades Auditoria visual per zones	Ajuntament de Gurb
	Millorar la neteja i la sociabilitat	Planificar espai verd davant cases de protecció oficial	x					Projecte elaborat	Ajuntament de Gurb

EIX DE TREBALL: BENESTAR EMOCIONAL I SALUT MENTAL

OBJECTIU ESTRATÈGIC

- Millorar el benestar emocional i la salut mental de les persones de Gurb.

Objectius operacionals	Accions	Activitats	Periodicitat					Indicadors d'avaluació	Agents implicats
			2026	2027	2028	2029	2030	Indicadors	
Millorar les xarxes socials i comunitàries al municipi	Donar suport a les iniciatives que afavoreixin les xarxes socials i comunitàries amb suport de voluntariat i/o professional	Disposar d'un local públic que afavoreixi la cohesió social					x	Espai identificat Pressupost assignat Calendari d'execució	Ajuntament de Gurb
		Donar suport a un voluntariat/agents clau per a totes les edats per vincular-les al teixit associatiu		x	x	x	x	Accions de suport realitzades	Ajuntament de Gurb Centres docents Entitats/Associacions Parròquies

	Incorporar la Prescripció social a Gurb	Identificar els actius de salut i compartir-los a la pàgina web		x	x				Ajuntament de Gurb EAP Vic Nord Entitats/Asso- ciacions
	Crear espais de suport al benestar emocional	Oferir tallers de gestió emocional , control de l'estrès i la son	x	x	x	x	x	Nº tallers/any Nº assistents % assistència Millora percebuda (enquesta pre/post)	Ajuntament de Gurb CAP Gurb Centres docents
		Informar a la població dels canals existents per contactar per urgències vinculades al malestar emocional	x	x	x	x	x	Nº campanyes/any Nº canals utilitzats	Ajuntament de Gurb CAP Gurb
		Realitzar el seguiment del Programa Nexes	x					Nº reunions seguiment/any Nº persones/casos Valoració serveis socials	Ajuntament de Gurb Consorti Osona Serveis Socials

EIX DE TREBALL: HÀBITS DE SALUT

OBJECTIU ESTRATÈGIC

- Afavorir una vida saludable amb la millora de l'estil de vida i un lleure saludable

Objectius operacionals	Accions	Activitats	Periodicitat					Indicadors d'avaluació	Agents implicats
			2026	2027	2028	2029	2030	Indicadors	
Afavorir una alimentació saludable i sostenible	Fomentar activitats que afavoreixin una alimentació saludable	Organitzar tallers sobre alimentació saludable	x	x	x	x	x	Nº tallers/any Nº assistents % satisfacció Demanda (noves edicions/llista espera)	Ajuntament de Gurb ASPCAT Centres docents CAP Gurb
		Oferir alimentació saludable als actes públics	x	x	x	x	x	% d'actes amb opció saludable Criteris/protocol Nº entitats adherides Valoració assistents	Ajuntament de Gurb ASPCAT Entitats/Associacions
		Incorporar el calendari del pagès amb els productes de		x				Calendari actualitzat	Ajuntament de Gurb

		proximitat i temporada al calendari actual							
Treballar per aconseguir un municipi lliure d'addiccions	Crear condicions per disminuir el consum d'alcohol	Definir un protocol d'oci saludable lliure d'alcohol i drogues		x				Protocol redactat Protocol aprovat i comunicat Nº actes adherits Incidències abans/després	Ajuntament de Gurb
	Reduir l'ús de pantalles	Realitzar campanyes de sensibilització sobre l'ús de pantalles	x	x	x	x	x	Nº campanyes/any Nº accions als centres docents Nº materials distribuïts	Ajuntament de Gurb Centres docents Diputació de Barcelona
	Reduir els consums de tabac i altres drogues	Realitzar campanyes de sensibilització envers el consum de tabac i altres drogues	x	x	x	x	x	Nº campanyes/any Nº accions a escoles Nº participants	Ajuntament de Gurb Centres docents Diputació
Afavorir un lleure saludable		Obrir els patis escolars en caps de setmana i prèvia sol·licitud	x	x	x	x	x	Nº caps de setmana oberts Nº sol·licituds aprovades Nº usuaris estimats Nº incidències	Ajuntament de Gurb Centres docents

EIX DE TREBALL: SEGURETAT

OBJECTIU ESTRATÈGIC

- Afavorir la seguretat al municipi.

Objectius operacionals	Accions	Activitats	Periodicitat					Indicadors d'avaluació	Agents implicats
			2026	2027	2028	2029	2030		
Garantir la formació en primers auxilis per a la població general	Fomentar la formació en primers auxilis i situacions d'urgència i/o emergència sanitària	Mantenir les sessions formatives sobre: primers auxilis, utilització del DEA, Reanimació cardiopulmonar, activació del 112	x	x	x	x	x	Nº sessions/any Nº participants % satisfacció	Ajuntament de Gurb Creu Roja Diputació de Barcelona
		Divulgar la ubicació dels DEA al municipi	x					Divulgació realitzada	Ajuntament de Gurb Diputació de Barcelona
		Informar de l'App 061Salut	x					Informació realitzada	Ajuntament de Gurb Diputació de Barcelona

Ajuntament
de **Gurb**

